

**Інформація
про наукову та науково-технічну діяльність
Маріупольського державного університету
за 2019 рік**

I. Узагальнена інформація щодо наукової та науково-технічної діяльності вищого навчального закладу або наукової установи (не більше двох сторінок) (коротке відображення найбільш актуальних подій, найвагоміших результатів, статистичні дані із діяльності установи у 2019 році тощо):

а) коротка довідка про вищий навчальний заклад або наукову установу (до 7 рядків);

МДУ – класичний університет IV рівня акредитації, що здійснює підготовку здобувачів вищої освіти за ступенями бакалавра, магістра, освітньо-науковим рівнем доктора філософії, науковим рівнем доктора наук. В університеті за 12 галузями знань, 30 спеціальностями, 41 освітньо-професійною програмою ступеня бакалавра, за 12 галузями знань, 22 спеціальностями та 33 освітньо-професійними програмами ступеня магістра, та за 3 спеціальностями підготовки докторів філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, за 8 науковими спеціальностями аспірантури (Переліку 2011р.) за денною і заочною формами навчається 3419 здобувачів вищої освіти (станом на 01.01.2019 р.). МДУ має 5 факультетів; 21 спеціалізовану кафедру, розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових, науково-культурних підрозділів, яка спроможна забезпечити виконання освітніх завдань шляхом створення умов для підготовки здобувачів вищої освіти, фахівців, що забезпечать потребу суспільства у висококваліфікованих кадрах з урахуванням перспектив розвитку суспільства, науки, технологій, культури і мистецтва.

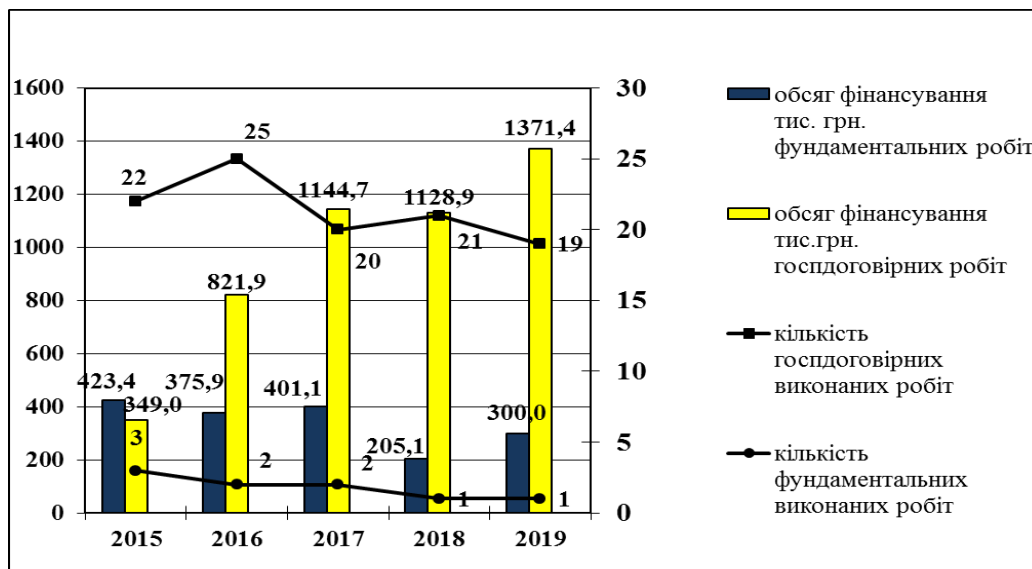
б) науково-педагогічні кадри (стисла аналітична довідка за останні чотири роки (можна у вигляді таблиці));

На початок 2020 року в Університеті працює 144 працівники, які мають нагороди та відзнаки державного, відомчого, обласного, міського, університетського та інших рівнів, серед них 97 науково-педагогічних працівників мають такі відзнаки: «Заслужений працівник освіти» – 4 особи, «Заслужений працівник промисловості» – 1 особа; «Заслужений юрист України» – 1 особа; «Заслужений діяч науки та техніки України» – 1 особа, «Заслужений працівник культури України» – 1 особа, «Заслужений журналіст України» – 2 особи. Також серед працівників університету є особи, відзначені високими державними медалями та орденами: повний кавалер ордена «За заслуги» – 1 особа, орден князя Ярослава Мудрого - V, IV ступеня – 1 особа; орден «За заслуги» II ступеня – 1 особа, орден княгині Ольги III ступеня – 1 особа. Заохочувальними відзнаками високого рівня нагороджено 12 осіб: Почесною грамотою Верховної Ради України – 5 осіб, Грамотою Президії Верховної Ради УРСР – 1 особа, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України – 4 особи, Подякою Прем'єр-міністра України – 2 особи. Відомчими нагородами відзначено: Нагрудні знаки «За наукові та освітні досягнення» – 2 особи, Золота медаль К.Д. Ушинського НАПН України – 3 особи, нагрудний знак «Петро Могила» – 2 особи, «Софія Русова» – 2 особи, «Відмінник освіти» – 15 осіб тощо.

Рік	Всього науково-педагогічних працівників	У тому числі	
		докторів наук	кандидатів наук
2015	297	31	149
2016	265	32	141
2017	255	37	136
2018	252	40	130
2019	232	39	127

в) кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за останні чотири роки:

Категорії робіт	2016		2017		2018		2019	
	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.
Фундаментальні	2	375,9	2	401,1	1	205,1	1	300,0
Прикладні	-	-	-	-	-	-	-	-
Госпдоговірні	25	821,4	20	1144,7	21	1128,9	19	1371,4

г) кількість відкритих у звітному році спеціалізованих вчених рад по захисту кандидатських та докторських дисертацій, кількість захищених дисертацій:

Протягом 2019 року в університеті продовжували роботу **3** спеціалізовані вчені ради з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук:

К 12.093.03 за спеціальністю 08.00.02 – Світове господарство і міжнародні економічні відносини;

К 12.093.02 за спеціальністю 23.00.02 – Політичні інститути та процеси;

К 12.093.04 за спеціальністю 07.00.01 – Історія України;

Протягом 2019 року у спеціалізованих вчених радах МДУ відбувся захист **8** кандидатських дисертацій, з них **3** дисертації захищено викладачами з інших закладів вищої освіти, **5** дисертацій – викладачами, аспірантами та співробітниками МДУ.

Всього за рік викладачами, аспірантами та докторантами МДУ захищено **15** дисертацій, з них **2** – докторські.

II. Результати наукової та науково-технічної діяльності за науковими напрямками, перелік яких додається (додаток до інформації про наукову та науково-технічну діяльність)

а) важливі результати **за усіма закінченими** у 2019 році дослідженнями і розробками, які виконувались **за рахунок коштів державного бюджету** (якщо таких не виконувалось, то зазначити наукові результати науково-дослідних робіт, які виконувались за кошти з інших джерел) (зазначити назву роботи, наукового керівника, фактичний обсяг фінансування за повний період, зокрема на 2019 рік; коротко описати одержаний науковий результат, його новизну, науковий рівень, значимість та практичне застосування)

Назва роботи: «*Прийняття рішень в умовах невизначеностей в технічній, соціально-економічній і освітній галузях діяльності людини*»

Науковий керівник: Шабельник Т.В., доктор економічних наук, доцент

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – **10 000 грн.**, зокрема на 2019 р. – **2 000 грн.** (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за власні кошти, четвертий етап: січень 2019 – грудень 2019).

Сума додатково залучених коштів – 3 850 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Засобами системного аналізу удосконалено процеси виробництва чавуна. Розроблено критеріальний підхід до вибору базового періоду аналізу економічної ефективності доменної плавки. Удосконалено методики навчання математичних та комп'ютерно-інформаційних дисциплін, які дозволяють розвивати інтегральні компетенції: для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП 124 Системний аналіз; для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП 125 Кібербезпека; для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОП 124 Системний аналіз.

Практична значимість: Оптимізаційні рішення впроваджено в промислових умовах шляхом експериментальних випробувань. Удосконалені алгоритми управління розподілом руху газів по колу доменних печей. Запропоновані методики навчання математичних та комп'ютерно-інформаційних дисциплін, які впроваджені у навчальний процес Маріупольського державного університету при викладанні дисциплін на: ОП 124 Системний аналіз першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; ОП 124 Системний аналіз другого (магістерського) рівня вищої освіти; ОП 125 Кібербезпека першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Результати дослідження: **3** монографії, **1** розділ у колективній монографії, **12** навчальних посібників, **12** методичних рекомендацій, **60** наукових статей (з них: **46** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України; **19** у виданнях, що входять до наукометричних баз даних, **7** – у зарубіжних виданнях), **126** тез наукових доповідей, отримано **2** патенти, захищено **1** кандидатську дисертацію, у т.ч. **результати дослідження за 2019 р.:** опубліковано **1** розділ у колективній монографії, **5** навчальних посібників, **2** методичні рекомендації, **7** наукових статей (з них: **6** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України; **6** у виданнях, що входять до наукометричних баз даних, **1** – у зарубіжному виданні, що входить до наукометричної бази Scopus / Web of Science) **12** тез наукових доповідей, отримано **1** патент.

Назва роботи: «*Філософська аналітика індивідуального і соціального буття людини: проблеми та рішення*».

Науковий керівник: Попович О.В., доктор філософських наук, професор

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – **8 000 грн.**, зокрема на 2019 рік – **2 000 грн.** (виконання роботи здійснюється за рахунок власних коштів, третій етап: січень 2018 – грудень 2019).

Сума додатково залучених коштів – 3 400 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Досліджено функціональний потенціал культуротворчості індивіда у соціальному бутті. На основі багатоаспектного історико-генетичного, феноменологічного, герменевтичного, філософсько-антропологічного аналізу індивідуального у соціальному бутті людини розроблено модель механізму адаптації; обґрунтовано філософську аналітику та методологічну перспективу дослідження функціонального потенціалу культури і творчості як контингентної можливості інтеграції і дезінтеграції, що відбувається у процесі культуротворчості особистості, яка творила в різні історичні часи і яка засвоювала буття європейського простору; доведено доцільність розрізнення між репрезентаціями культуротворчості на мікро- і макротворчості, де відбувається фракталізація інтегрованих функцій.

Практична значимість: Сформовані в дослідженні положення, висновки і пропозиції відкривають нові перспективи дослідження такого сегменту проблемного поля філософської антропології, як індивідуального у соціальному бутті людини за допомогою інтегративних функцій культуротворчості, де реалізується її здатність до трансценденції і самовдосконалення. Наукові розробки активно впроваджено у практику викладання дисциплін професійної підготовки, організації науково-дослідної роботи викладачів та студентів, організації співробітництва між університетами.

Результати дослідження: 1 монографія, 1 підручник, 2 навчальні посібники, 3 методичні рекомендації, 30 наукових статей у виданнях, що включенні до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних (зокрема 2 – у виданнях, що включені до наукометричної бази даних **Web of Science**), 38 тез наукових доповідей, у т.ч. **результати дослідження за 2019 р.:** опубліковано 2 навчальні посібники, 15 наукових статей у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, що входять до наукометричних баз даних, з них 1 – у фаховому виданні, що входить до наукометричної бази Web of Science, 7 тез наукових доповідей

Назва роботи: «Теоретико-методичні засади професійної підготовки педагогів дошкільної освіти в умовах європейського вибору»

Науковий керівник: Демидова Ю.О., кандидат педагогічних наук, доцент.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – 10 000 грн., зокрема на 2019 р. – 2 000 грн. (прикладне дослідження, виконання роботи здійснюється за власні кошти, третій етап: січень 2019 – грудень 2019).

Сума додатково залучених коштів – 1000 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Здійснено розробку та впровадження інноваційних авторських методик організації аудиторної та самостійної роботи студентів; розроблена система ефективної творчої співпраці із закладами дошкільної освіти з метою реалізації практичної складової професійної підготовки студентів спеціальності «Дошкільна освіта».

Практична значимість: Інноваційні педагогічні технології та авторські методики впроваджено в навчальний процес спеціальності «Дошкільна освіта»; реалізація розробленого спільно з лабораторією психології дошкільника Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України на замовлення МОН України проєкту «Впевнений старт» для дітей середнього дошкільного віку, в межах якого здійснювалось навчання педагогів-практиків на всеукраїнському рівні; проведено всеукраїнський науково-практичний семінар і майстер клас «Технологія реалізації завдань математичного розвитку дітей в ігровому середовищі середньої групи ЗДО», круглі столи, методичні семінари і майстер-класи з педагогами ЗДО, реалізовано 7 інноваційних авторських методик, 6 творчих проєктів зі студентами спеціальності «Дошкільна освіта», 5 творчих та методичних проєктів з педагогами закладів дошкільної освіти міста Маріуполя.

Результати дослідження: 1 монографія, 10 навчальних посібників (з них 3 з грифом МОН України), 21 методична розробка, 89 наукових статей (з них 32 – у виданнях, що включенні до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних (зокрема 1 – у виданні, що включено до наукометричної бази даних Web of Science), 57 тез наукових доповідей, захист 1 кандидатської та 1 докторської дисертацій, у т.ч. **результати дослідження за 2019 р.:** опубліковано 2 навчальні посібники, 16 методичних розробок, 6 наукових статей у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, що входять до наукометричних баз даних, з них 1 – у фаховому виданні, що входить до наукометричної бази Web of Science; 4 статті в іноземних виданнях; 13 тез наукових доповідей, 1 захист докторської дисертації

Назва роботи: «*Особливості життєдіяльності особистості в сучасному просторі соціальних змін*»

Науковий керівник: Горбань Г.О., доктор психологічних наук, професор.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – **10 000 грн.**, зокрема на 2019 р. – **2 000 грн.** (прикладне дослідження, виконання роботи здійснюється за власні кошти, третій етап: січень 2019 – грудень 2019).

Сума додатково залучених коштів – 5710 грн. (надання наукових послуг).

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Поглиблено теоретичні положення щодо життєдіяльності особистості як фундаментальної багатовимірної категорії, класифіковано теоретичні концепції щодо психологічних моделей індивідуального розвитку особистості, обґрунтовано механізми та напрями підвищення ефективності життєдіяльності в умовах нестабільності, розроблено концептуальну модель ефективності життєдіяльності особистості за умов соціальних змін, визначено механізми і чинники, що зумовлюють ефективну життєдіяльність особистості під час трансформаційних змін. Розроблено технології професійної підготовки майбутніх практичних психологів з урахуванням специфіки конкретних соціальних ситуацій.

Практична значимість: Результати дослідження впроваджені у навчальний процес підготовки фахівців Маріупольського державного університету, у діяльність Маріупольського міського центру практичної психології та соціальної роботи, використовуються в роботі з клієнтами під час формування стратегій життєдіяльності, профілактики та психологічної корекції виявлених деформацій особистості.

Результати дослідження: **1** монографія, **3** навчальні посібники, **30** методичних рекомендацій, **30** наукових статей у виданнях, що включенні до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних (зокрема **1** – у зарубіжному виданні), **118** тез наукових доповідей, у т.ч. **результати дослідження за 2019 р.:** опубліковано **1** навчальний посібник, **5** методичних рекомендацій, **2** наукові статті (з них **1** – у виданні, що включено до переліку наукових фахових видань України, **1** – у зарубіжному виданні), **13** тез наукових доповідей

б) важливі результати, отримані під час виконання **перехідних** науково-дослідних робіт (зазначити назву роботи, наукового керівника, обсяг фінансування за повний період, зокрема на 2019 рік; коротко описати одержаний науковий результат, його новизну, науковий рівень, значимість та практичне застосування)

Назва роботи: «*Повернення та переосвоєння тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях: сучасний стан та перспективи*»

Науковий керівник: Балабанов К.В., доктор політичних наук, професор

Фактичний обсяг фінансування за 2019 рік: **300 тис. грн.** (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, перший етап: січень 2019 – грудень 2019).

Сума додатково залучених коштів: **1057735,0 грн.** (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Досліджено теоретико-методологічні підходи до вивчення феномену гібридної агресії та окупації, до визначення поняття «сірої зони» в умовах гібридної війни. Розглянуто невоєнні та нелетальні засоби та інструменти гібридної війни, зокрема, процес міграції населення як тиск на Україну. Акцентовано увагу на прихованих та штучно замаскованих соціокультурних аспектах ураження міграційної зброї, таких як штучні заборона, обмеження, цілеспрямовані напрямки переміщення населення з тимчасово окупованих районів Донецької та Луганської областей. Доведено, що прихованість соціокультурного ураження створює ефект вибухівки уповільненої дії, яка може здетонувати у будь-який момент та використовуватися як часовий механізм в руках агресора в політичному, інформаційному, освітньому, ментальному просторах: розхитування суспільної єдності, створення агентів впливу «руського миру», насадження нетерпимості та соціально-регіональної ксенофобії, перетворення

тимчасово окупованих територій на освітянське та інтелектуальне гетто. Досліджено вплив громадськості на законотворчий процес щодо деокупації Донбасу.

Практична значимість: Запропоновано власний підхід до розуміння феномену «сіра зона», який виступає не лише як об'єкт зовнішнього впливу, але й суб'єкт, що, у свою чергу, здійснює вплив на обидві сторони конфлікту. Констатовано, що на сьогодні завершено процес формування перехідного типу громадянського суспільства. Доведено актуальність активної участі суспільства у процесі повернення та переосвоєння тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей. Дістала подальшого розвитку концепція «міграційної зброї» як засобу ведення гібридної війни, схарактеризовані приховані та штучно замасковані соціокультурні аспекти враження «міграційною зброєю» внаслідок переміщення населення з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей.

Результати дослідження: 1 монографія, 9 наукових статей (з них 6 – у виданнях, що входять до переліку наукових фахових видань України і наукометричних баз даних, 3 – у зарубіжних виданнях, що включені до наукометричної бази даних Scopus), 11 тез наукових доповідей, захист 1 кандидатської дисертації.

Назва роботи: *«Компаративний опис мов і літератур: лінгвокультурологічний аспект»*

Науковий керівник: Гусєва О.І., кандидат філологічних наук, доцент.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – 10 000 грн., зокрема на 2019 р. – 2 000 грн. (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за власні кошти, четвертий етап: січень 2019 – грудень 2019).

Сума додатково залучених коштів – 3 930 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Виявлено особливості результативних конструкцій, мовної гри в ситуації білінгвізму на матеріалі текстів української, російської і польської літератур, узагальнено результати наявних досліджень феномена граматичної категорії результатива, цитати, виявлено подібності та відмінності таких близьких явищ, як результатив, статив, перфект.

Практична значимість: Результати дослідження використано у процесі поглиблення теоретичних положень, методологічних підходів та визначення практичних шляхів дослідження граматичної категорії результатива, мовної гри в українській, російській та польській мовах. Впроваджено новаторської методики лінгвістичного і літературознавчого аналізу на практичних та семінарських заняттях з дисциплін «Зарубіжна література», «Теорія літератури», «Практичний курс польської мови», «Порівняльна лінгвістика» тощо

Результати дослідження: 1 розділ у колективній монографії, 1 підручник, 3 навчальні посібники, 5 методичних рекомендацій, 17 наукових статей (з них 13 – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних; 4 – у зарубіжних виданнях), 5 тез наукових доповідей, захист 2 кандидатських дисертацій.

Назва роботи: *«Грецький лінгвокультурний простір»*

Науковий керівник: Жарікова Ю.В., кандидат філологічних наук, доцент.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – 16 000 грн., зокрема на 2019 р. – 3 000 грн. (прикладне дослідження, виконання роботи здійснюється за власні кошти, четвертий етап: січень 2019 – грудень 2019).

Сума додатково залучених коштів – 9 033 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Поглиблено теоретичні положення когнітивної лінгвістики, етнолінгвістики, літературознавства. Вперше систематизовано румейські казки та подано їх класифікацію; виокремлено та досліджено компоненти наративної структури народних румейських казок. Висвітлено закономірності мовних змін, що сприяють оновленню лексики і,

як наслідок, її інтелектуалізації на матеріалі сучасного грекомовного дискурсу. Висвітлено основні проблеми та перспективи розвитку концептології як галузі мовознавства; систематизовано наявні підходи до визначення терміну «концепт» як основної одиниці концептології. Впроваджено практику формування індивідуального грекомовного словника студентів в рамках рекламного, газетного, релігійного, художнього дискурсу із урахуванням його мовностилістичних особливостей. Узагальнено особливості вербалізації понять; визначено семантичні особливості функціонування лексичних одиниць у художньому стилі. Здійснено порівняльний аналіз та дослідження слів-символів в давньогрецькій і слов'янській міфології. Проаналізовано функціонування неологізмів у сучасному грекомовному дискурсі. Вивчено особливості відтворення художніх засобів у перекладі; досліджено відтворення ідеостилу Павлоса Нірванаса в українських перекладах.

Практична значимість: Реалізовано сучасні методики дослідження мовного матеріалу у діахронії та синхронії. Зіставлено особливості функціонування лексичних одиниць новогрецької та української мов у художньому стилі. Результати дослідження використовуються при укладанні посібників з таких дисциплін, як «Когнітивні аспекти лінгвістики», «Лінгвокультурологія», «Сціолінгвістика», «Прикладна лінгвістика», «Стилістика новогрецької мови», «Мовностилістичний аналіз тексту», при викладанні спецкурсів з актуальних питань новогрецької мови, міжкультурної комунікації у Маріупольському державному університеті. Результати дослідження можуть бути використані в закладах вищої освіти, де новогрецька мова вивчається та викладається як спеціальність або дисципліна, та науково-дослідних установах, які займаються елліністичними студіями та дослідженням мов національних меншин.

Результати дослідження: 4 навчальні посібники, 5 методичних розробок, 14 наукових статей (з них 6 – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, і видань, що входять до наукометричних баз даних, 3 – у зарубіжних виданнях), 12 тез наукових доповідей.

Назва роботи: *«Мовні одиниці різних рівнів сучасних германських, романських, слов'янських та новогрецької мов: когнітивний, комунікативний, порівняльний аспекти»*

Науковий керівник: Шепітько С.В., кандидат філологічних наук, доцент.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – безоплатне виконання, зокрема на 2019 р. – безоплатне виконання (прикладне дослідження, виконання роботи здійснюється безоплатно, третій етап: січень 2019 – грудень 2019).

Сума додатково залучених коштів – 1 831 грн (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Поглиблено теоретичні положення, окреслено шляхи вирішення ряду наукових проблем: подальший розвиток когнітивних та комунікативних студій; подальший розвиток категоріально-понятійного апарату та поглиблення методологічних засад порівняльних досліджень; розробка методологічних підходів до теорії викладання перекладу порівнювальних мов та їх перекладу.

Практична значимість: Теоретичні доробки використано у навчальних курсах з теоретичної граматики, іноземної мови І та практики перекладу, методології та організації науково-дослідної роботи студентів МДУ, Донецького державного університету управління, Приазовського державного технічного університету.

Результати дослідження: 2 навчальні посібники, 2 методичні розробки, 9 наукових статей (з них 8 – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних; 1 – у виданні, що включено до наукометричної бази даних Web of Science), 12 тез наукових доповідей.

Назва роботи: «Теоретико-методологічне забезпечення та розробка інструментарію модернізаційної моделі регіонального розвитку в нових територіально-просторових умовах»

Науковий керівник: Булатова О.В., доктор економічних наук, професор

Фактичний обсяг фінансування: ініціативна тема (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за рахунок власних коштів).

Сума додатково залучених коштів: 22771,0 грн

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Досліджено практичні аспекти забезпечення економічної безпеки на рівні регіону та м.Маріуполя в умовах посилення нестабільності зовнішнього середовища. Визначено загрози економічній безпеці територій Сходу України, що опинилися в зоні військово-політичного конфлікту. На прикладі великого промислового міста Маріуполя визначено основні загрози економічній безпеці та обґрунтовано чинники, що обумовлюють їх прояви та характер дії. Систематизовано, охарактеризовано та оцінено основні ризики, що загрожують економічній безпеці міста Маріуполя, серед яких виділено: 1) монопрофільність структури економіки міста, залежність міста від важкої промисловості; 2) транспортно-логістичні проблеми; 3) екологічні проблеми, надмірне техногенне навантаження, проблеми з водопостачанням, утилізацією промислових і побутових відходів; 4) неефективне використання інфраструктурного, туристичного та інноваційного потенціалу; 5) проблеми безпеки життя населення та відновлення миру. У контексті виявлених загроз безпеці в мовах нестабільного зовнішнього середовища, запропоновано напрями розвитку соціально-економічного потенціал міста.

Практична значимість: Результати ідентифікації та оцінки загроз економічній безпеці Донецького регіону та міста Маріуполя можна використовувати при визначенні заходів із забезпечення економічної безпеки міста та регіону, визначенні шляхів та механізмів реформування регіональних економічних комплексів, визначенні напрямів диверсифікації регіональної економіки і формулюванні пропозицій щодо модернізаційних структурних змін в економіці міста Маріуполя та Донецької області, від яких залежать перспективи створення нових робочих місць, рівень та динаміка заробітної плати, доходи місцевих бюджетів, а в кінцевому підсумку – соціально-економічна стабільність в регіоні та місті.

Результати дослідження: 1 монографія, 2 розділи у колективній монографії, 4 навчальні посібники, 2 методичні розробки, 26 наукових статей (з них 16 – опубліковано у виданнях, що входять до переліку наукових фахових видань України і наукометричних баз даних, 11 – у зарубіжних виданнях, з яких 4 – у виданнях, що включено до наукометричної бази даних Web of Science), 26 тез наукових доповідей.

Назва роботи: «Проблеми та перспективи розвитку національної правової системи України в умовах європейської міждержавної інтеграції».

Науковий керівник: Годованик Є.В., кандидат юридичних наук, доцент

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – 5 000 грн., зокрема на 2019 рік – 1 000 грн. (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за рахунок власних коштів, четвертий етап: січень 2019 – грудень 2019).

Сума додатково залучених коштів – 9 200 грн (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: До наукового обігу уведено нові теоретико-правові категорії, пов'язані з сучасними процесами європейської міждержавної інтеграції. Надано комплексну оцінку якісним та кількісним параметрам впливу правової глобалізації на сучасний розвиток національної правової системи України. Розроблено теоретико-методологічний інструментарій імплементації європейських правових стандартів до базових галузей національного права України, зокрема до кримінального, адміністративного, конституційного права.

Практична значимість Поглиблено теоретичні положення, розроблено методологічні підходи та практичні шляхи формування та вдосконалення правового механізму забезпечення європейських стандартів в умовах міждержавної інтеграції України.

Результати дослідження: 1 монографія та 2 розділи колективної монографії, 1 підручник, 12 навчальних посібників, 56 методичних рекомендацій, 33 наукові статті (з них 18 у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних, 12 – у виданнях, що включені до наукометричної бази Scopus, 13 – у зарубіжних виданнях), 36 тез наукових доповідей, захист 1 кандидатської дисертації.

Назва роботи: «Теоретично-методичні засади професійної підготовки фахівців у галузі журналістики, реклами та PR у контексті компетентнісного підходу»

Науковий керівник: Іванова Т.В., доктор педагогічних наук, професор

Фактичний обсяг фінансування: (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за рахунок власних коштів, період виконання 2018 – 2023 роки; перший етап: січень 2018 – рудень 2019).

Сума додатково залучених коштів – 5035 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Розвинуто та поглиблено теоретико-методологічні підходи щодо фахової підготовки в галузі журналістики, реклами та PR для роботи в умовах сучасного інформаційно-комунікаційного простору. Досліджено специфіку понять «компетенція» та «компетентність» фахівця в межах галузі соціальних комунікацій; розроблено навчальні програми до курсів на спеціальностях «Журналістика» і «Реклама та зв'язки з громадськістю» з урахуванням компетентнісного підходу і світового досвіду; проаналізовано особливості фейкової і пропагандистської інформації та виявлено способи розпізнавання їх в журналістській діяльності; досліджено компетенції журналіста під час створення матеріалів на гендерну, правозахисну, етичну тематику.

Практична значимість: основні результати наукового дослідження впроваджені в навчальний процес для підготовки конкурентоспроможних фахівців у галузі журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю.

Результати дослідження: 5 монографій, 1 розділ у колективній монографії, 5 методичних розробок, 16 методичних рекомендацій, 6 наукових статей (з них 2 – у зарубіжних виданнях, 1 – у фаховому виданні, що включено до наукометричної бази даних Scopus), 15 тез наукових доповідей, участь у 1 грантовому проекті (проект європейської програми Еразмус+ «Журналістська освіта задля демократії в Україні: розробка стандартів, доброчесність та професіоналізм»).

Назва роботи: «Зміст філологічної освіти в системі професійної підготовки вчителів англійської мови та філологів»

Науковий керівник: Федорова Ю.Г., кандидат філологічних наук, доцент.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – безоплатне виконання, зокрема на 2019 р. – безоплатне виконання (другий етап: січень 2019 – грудень 2019).

Сума додатково залучених коштів – 9865 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Удосконалено методологічні підходи щодо професійної підготовки сучасного вчителя англійської мови, розроблено бібліографічний покажчик з комплексної теми та окремо за її аспектами; узагальнено визначення полікультурної компетентності вчителя іноземних мов як його особистісної та професійної характеристики; окреслено основні цілі впровадження технологій дистанційного навчання в освітній процес в умовах інтернаціоналізації; визначено особливості сучасного літературного процесу в англійськомовних країнах та з'ясовано лінгвостильові особливості текстів сучасних англійськомовних авторів.

Практична значимість: Розроблено науково-методичний супровід підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою у вищих навчальних закладах (для спеціальностей 014.02

«Середня освіта. Мова і література (англійська)» та 035 Філологія. Мова і література (англійська)), результати впроваджено у роботу науково-методичних семінарів для вчителів та викладачів англійської мови (м.Маріуполь).

Результати дослідження: 1 монографія, 3 навчальних посібники, 19 наукових статей (з них 10 – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України та міжнародних наукометричних баз даних, з яких 2 – у виданнях, що включено до наукометричної бази даних Web of Science, 5 – у зарубіжних виданнях, з яких 1 – у виданні, що включено до наукометричної бази даних Scopus, 1 – у виданні, що включено до наукометричної бази даних Web of Science), 17 тез наукових доповідей.

Назва роботи: «Актуальні проблеми історії України. Сучасне бачення»

Науковий керівник: Романцов В.М., доктор історичних наук, професор

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – безоплатне виконання, зокрема на 2019 р. – безоплатне виконання (другий етап: січень 2019 – грудень 2019).

Сума додатково залучених коштів – 70 276 грн., з них 44 400 грн. – археологічні роботи (інше - надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Здійснено аналіз провідних тенденцій розвитку історії України, на основі якого формулюються методологічні підходи до вивчення історичних питань. Вперше досліджено пам'ятки археології раннього середньовіччя (укріплене поселення біля с. Бойне у Словаччині); комплексно висвітлено архівні та опубліковані матеріали щодо громадського управління в Маріуполі в останній третині XIX – на початку XX ст. Розроблено гіпотезу козацького коріння Маріуполя, обґрунтовано становий характер спільноти маріупольських греків та вперше окреслено обставини набуття містом повітового статусу.

Практична значимість: Основні результати наукового дослідження впроваджені в навчальний процес Маріупольського державного університету для підготовки фахівців у галузі історії та археології (навчальні курси «Історія України», «Історія України. Сучасне бачення», «Актуальні проблеми української історіографії», «Міське самоврядування Маріуполя (1790-1917 рр.)», «Соціально-економічний розвиток в Приазов'ї у XIX – на початку XX ст.», «Маріупольський повіт на шляхах суспільної модернізації»)

Результати дослідження: 1 монографія, 3 навчальні посібники, 1 методична розробка, 17 наукових статей (з них 10 – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України та міжнародних наукометричних баз даних, з яких 1 – у виданні, що включено до наукометричної бази даних Web of Science, 2 – в іноземних виданнях), 29 тез наукових доповідей.

Назва роботи: «Трансформація політичних систем країн світу в умовах глобалізації»

Науковий керівник: Балабанов К.В., доктор політичних наук, професор

Фактичний обсяг фінансування за повний період – 23 тис.грн., зокрема за 2019 рік: 5 тис. грн. (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за рахунок власних і залучених коштів, перший етап: січень 2019 – грудень 2019).

Сума додатково залучених коштів: 25026 грн (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Здійснено аналіз процесу становлення та розвитку БРІКС (Бразилія, Росія, Індія, Китай, ПАР) як політичного об'єднання нового типу. Схарактеризовано процес утворення Банку реконструкції та розвитку БРІКС. Розкрито особливості латиноамериканського вектору у зовнішній політиці Росії, фактори, під впливом яких відбувається його формування. Проаналізовано публічну дипломатію Вишеградської групи (V4) та країн, що в неї входять (Польща, Угорщина, Чехія та Словаччина). Доведено, що в умовах глобалізації та інформатизації суспільства публічна дипломатія перетворилася на невід'ємний елемент зовнішньополітичної діяльності акторів міжнародних відносин.

Досліджено проблему євроскептицизму, розглянуто фактори, під впливом яких скептицизм, який був в минулому проявом маргінальності, трансформувався в ідеологію та політичну силу, яка на сьогодні знаходиться при владі в ряді європейських країн. Розглянуто роль університетів України в реалізації публічної дипломатії держави.

Практична значимість: Визначено що, міжнародне університетське співробітництво є безперечно найбільш ефективною формою публічної дипломатії, при цьому українські заклади вищої освіти відіграють суттєву роль у міждержавних відносинах, яку особливо підкреслює та посилює факт присутності національних меншин в регіонах розміщення навчальних закладів, вивчення мови, історії, культури, контакти закладів вищої освіти із установами, організаціями країн походження національних меншин тощо. На прикладі міжнародної діяльності Маріупольського державного університету розглянуто, як конкретний заклад вищої освіти може стати повноцінним актором публічної дипломатії держави.

Результати дослідження впроваджені в навчальний процес МДУ, у діяльність органів державної влади.

Результати дослідження: опубліковано 2 розділи колективної монографії, 19 наукових статей у виданнях, що входять до переліку наукових фахових видань України і наукометричних баз даних, 22 тези наукових доповідей

Назва роботи: «Здоров'язберезувальні та рекреаційно-оздоровчі технології в галузі фізичної культури та спорту»

Науковий керівник: Осіпцов А.В., доктор педагогічних наук, професор

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – 5 000 грн., зокрема на 2019 рік – 1 000 грн. (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за рахунок власних коштів, період виконання 2018 – 2022 роки, другий етап: січень 2019 – грудень 2019).

Сума додатково залучених коштів: 1300 грн.

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Розроблено концептуальні засади формування здоров'язберезувальних та рекреаційно-оздоровчих технологій, здійснено моніторинг рекреаційно-оздоровчих технологій, здійснено аналіз параметрів і критеріїв виховання здоров'язберезувальних та рекреаційно-оздоровчих технологій, оновлено комплекс навчально-методичного забезпечення викладання дисциплін фахової підготовки на основі розроблених авторських технологій.

Практична значимість: Основні результати наукового дослідження впроваджені в навчальний процес Маріупольського державного університету, Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди та Комунального заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради для підготовки фахівців у галузі фізичної культури та спорту.

Результати дослідження: 1 розділ колективної монографії, 4 навчальні посібники, 18 наукових статей (з них 8 – у виданнях, що включені до Переліку фахових видань України та наукометричних даних, 5 – у виданнях, що включені до наукометричних баз Scopus / Web of Science; 5 - у зарубіжних виданнях); 5 тез наукових доповідей

Назва теми: «Культурологія в системі соціально-гуманітарного знання»

Науковий керівник: Сабадаш Ю.С., доктор культурології, професор.

Фактичний обсяг фінансування: повний період 2019 – 2022 роки, безоплатне виконання, (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється безоплатно, перший етап: січень 2019 – грудень 2019).

Сума додатково залучених коштів: 11585 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування. Розвинуто та поглиблено теоретико-методологічні підходи щодо концептуальних засад розвитку сучасної культурології, проаналізовано основні етапи та особливості становлення української культурологічної думки, охарактеризовані перспективні

напрямки її розвитку; висвітлено культуротворчий потенціал мистецтвознавства; аргументовано необхідність подальшого поглибленого розвитку понятійно-категоріального апарату. Підкреслено динамічність розвитку культурології, міжнауковий характер культурологічного знання, притаманне йому органічне поєднання теоретичного аспекту з практикою культуротворення та відбиття принципу спадкоємності, де історичні традиції спонукають науковців до творчої пошукової роботи на теренах, передусім, дискусійних проблем щодо перспектив розвитку української культури. Показано шляхи виявлення творчої активності людини в процесі розбудови незалежної української держави. За результатами наукових досліджень видана колективна монографія «Сучасна культурологія: актуалізація теоретико-практичних вимірів»).

Практична значимість: Результати дослідження впроваджені у навчальний процес підготовки фахівців Маріупольського державного університету спеціальності «Культурологія». Вдосконалено навчальні програми з курсів «Культурологія», «Прикладна культурологія», «Культура повсякденності» тощо.

Результати дослідження: 1 монографія (колективна), 2 навчальні посібники, 7 наукових статей (з них 1 – у виданні, що включено до наукометричної бази даних Scopus), 15 тез наукових доповідей.

Назва теми: «*Фахова підготовка в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи в умовах реалізації стратегії сталого розвитку українського суспільства*»

Науковий керівник: Янковський С.В., кандидат філософських наук, доцент.

Фактичний обсяг фінансування: повний період 2019 – 2022 роки, безоплатне виконання, (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється безоплатно, перший етап: січень 2019 – грудень 2019).

Сума додатково залучених коштів: 11585 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування. Окреслено принципиальні підходи щодо визначення потенційних культурних ризиків та чинників впливу інформатизації на функціонування соціокультурного середовища в умовах глобалізації. Розвинуто та проаналізовано рівень визначеності категоріально-понятійного апарату дослідження щодо підготовки фахівців в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи в умовах реалізації стратегії сталого розвитку українського суспільства. Обґрунтовано укладання глосарію із спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» та складання бібліографії дослідження для визначення рівня забезпеченості спеціальності науково-методичною літературою на бакалаврському рівні. Здійснено моніторинг фахової підготовки із інформаційної, бібліотечної та архівної справи у галузі 02 культура та мистецтво, верифіковано бібліографію дослідження.

Практична значимість: Результати дослідження впроваджені у навчальний процес підготовки фахівців Маріупольського державного університету спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Вдосконалено навчальні програми з дисциплін професійної підготовки студентів; організації науково-дослідної роботи викладачів і студентів

Результати дослідження: 2 навчальні посібники, 6 методичних розробок, 5 наукових статей (з них 4 – у виданнях, що включені до Переліку фахових видань України, з яких 1 – у виданні, що включено до наукометричної бази даних Scopus; 1 – у зарубіжному виданні), 15 тез наукових доповідей.

Назва теми: «*Актуальні проблеми українського літературознавства, лінгвістики та лінгводидактики*»

Науковий керівник: Мельничук І.В., кандидат філологічних наук, доцент.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період 2019 – 2023 роки – 5 000 грн., зокрема на 2019 рік – 1 000 грн. (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за рахунок власних і залучених коштів, перший етап: січень 2019 – грудень 2019).

Сума додатково залучених коштів: 950 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування. Досліджено специфіку використання інтерактивних технологій навчання на уроках української літератури у закладах середньої освіти; визначено інноваційні методи викладання української мови та літератури, застосування інформаційно-комунікаційних технологій; досліджено сучасні тенденції словотворення та прикладні аспекти лексичних і фразеологічних одиниць; досліджено розвиток української модерної драми, художні особливості творчості окремих письменників.

Практична значимість: Результати дослідження впроваджені у навчальний процес підготовки фахівців Маріупольського державного університету спеціальності «035 Філологія. Українська мова та література», «014 Середня освіта. Українська мова та література»; вдосконалено навчальні програми з дисциплін професійної підготовки студентів; активізовано науково-дослідну роботу, організовано співробітництво із закладами середньої та вищої освіти Маріуполя та Донецької області (запроваджено інноваційні технології під час викладання курсу української літератури - програму «Інноваційні освітні технології викладання української мови та літератури, світової літератури», спрямовану на підвищення кваліфікації вчителів шкіл української та світової літератури), з органами місцевого самоврядування, органами державної служби.

Результати дослідження: 1 навчальний посібник, 1 методична розробка, 15 наукових статей (з них 11 – у виданнях, що включені до Переліку фахових видань України, 2 – у зарубіжних виданнях), 14 тез наукових доповідей.

Назва теми: «Лексико-граматичні одиниці різноструктурних мов: зародження функціонування та реалізація у мові та мовленні»

Науковий керівник: Гутнікова А.В., кандидат філологічних наук, доцент.

Фактичний обсяг фінансування: повний період 2019 –2023 роки – 8 000 грн., зокрема на 2019 рік – 2 000 грн. (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за рахунок власних і залучених коштів, перший етап: січень 2019 – грудень 2019).

Сума додатково залучених коштів: 61 563 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування. Поглиблено теоретико-методологічні підходи до вивчення питання семантичної структури мовних одиниць, сучасних напрямків лінгводидактики, встановлення взаємозв'язку між спорідненими мовами та їх еволюції. Обґрунтовано міждисциплінарність як принципово новий підхід до вивчення та опису мов і літератур.

Практична значимість: Розроблені нові методологічні підходи та практичні шляхи дослідження механізмів динаміки мов, літератур, культур практично реалізовано у процесі викладання та розвитку методології філологічних дисциплін. Результати дослідження впроваджені у навчальний процес підготовки фахівців Маріупольського державного університету спеціальностей «014 Середня освіта. Мова і література (німецька)», «014 Середня освіта. Мова і література (французька)», «035 Філологія. Мова і література (німецька)», «035 Філологія. Мова і література (французька)» Вдосконалено навчальні програми з дисциплін професійної підготовки студентів; організації науково-дослідної роботи викладачів і студентів

Результати дослідження: 1 розділ колективної монографії, 3 навчальні посібники, 11 наукових статей (з них 7 – у виданнях, що включені до Переліку фахових видань України та міжнародних наукометричних баз даних, 3 – у зарубіжних виданнях), 17 тез наукових доповідей.

III. Розробки, які впроваджено у 2019 році за межами ВНЗ або НУ (відповідно до

таблиці):

№ з/п	Назва та автори розробки	Важливі показники, які характеризують рівень отриманого наукового результату; переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект	Місце впровадження (назва організації, відомча належність, адреса)	Дата акту впровадження	Практичні результати, які отримано ВНЗ/науковою установою від впровадження (обладнання, обсяг отриманих коштів, налагоджено співпрацю для подальшої роботи тощо)
1	2	3	4	5	6
1	Науково-методичні підходи щодо соціально-економічного розвитку Донецької області, висновки та пропозиції щодо удосконалення систем моніторингу та оцінки рівня регіонального розвитку, диверсифікації форм та напрямків міжрегіонального та зовнішньоекономічного співробітництва, рекомендації щодо модернізації економіки регіону Чентуков Ю.І., Булатова О.В., Макогон Ю.В., Балабанова Н.В., Беззубченко О.А., Захарова О.В., Марена Т.В., Ніколенко Т.І.	Пропозиції щодо удосконалення систем моніторингу та оцінки рівня регіонального розвитку, диверсифікації форм та напрямків міжрегіонального та зовнішньоекономічного співробітництва підприємств Донецької області, запропоновано рекомендації щодо модернізації економіки регіону	Департамент економіки Донецької обласної державної адміністрації м. Краматорськ, вул. Богдана Хмельницького, 6	Довідка від 27.12.2019 р. №6/1770/40-19/04-2	Удосконалення регіональної політики, спрямованої на забезпечення сталого розвитку регіону в умовах нестабільного внутрішнього та зовнішнього середовища, використання при розробці проекту Стратегії розвитку Донецької області на період до 2027 року та плану заходів з її реалізації за стратегічним напрямом «Економічний розвиток і зайнятість населення»
2	Оцінка стану соціально-економічного розвитку та підприємницького середовища міста, ідентифікація та оцінка загроз економічній безпеці Донецького регіону та міста Маріуполя, обґрунтування напрямів диверсифікації міської економіки Чентуков Ю.І., Булатова О.В., Макогон Ю.В., Балабанова Н.В., Беззубченко О.А.,	Визначення оцінки стану соціально-економічного розвитку та підприємницького середовища міста Маріуполя та Донецької області, ідентифіковано та оцінено загрози економічній безпеці регіону та міста, обґрунтовано напрями диверсифікації міської економіки.	Департамент з питань економіки Маріупольської міської ради	Довідка від 20.12.2019 р. №215/57615	Рекомендації щодо заходів із забезпечення економічної безпеки міста, формулювання пропозицій щодо модернізаційних структурних змін в економіці міста, використання при розробці Стратегії розвитку малого та середнього бізнесу в Маріуполі, <u>Заходів до Програми розвитку мікро, малого та середнього бізнесу</u>

	Захарова О.В., Марена Т.В., Ніколенко Т.І.				
3	Фахова підготовка в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи в умовах реалізації стратегії сталого розвитку українського суспільства Янковський С.В., Кригіна О.В.	Підвищення якості організації, впровадження сучасних методів і форм організації документообігу	ТОВ «Денмарк і К» м. Маріуполь, пр-т. Металургів, 73	Довідка від 28.10.2019 р.	Рекомендації щодо визначення найбільш ефективних форм збору, упорядкування та організації документообігу.
			ТзОВ «Опитний завод М» м. Маріуполь пр-т. Металургів, 73/28	Довідка від 13.11.2019 р.	
4	Тренінгова програма «Соціально-психологічні особливості ставлення до корпоративної освіти співробітниками компанії» Тищенко Л.В., Шевцова О.А.	Освоєння тренінгової програми як інструменту психологічної роботи, позитивна динаміка особистісних змін учасників, а саме індивідуального сприйняття власних можливостей до професійного зростання, як фактору конкурентоспроможності	м. Маріуполь, ПРАТ «МК АЗОВСТАЛЬ», вул. Лепорського, 1	Довідка від 02.12.2019 р. №164	Підвищення показників усвідомлення власних ресурсів щодо особистісного навчання
5	Професійна підготовка менеджерів в освіті у Республіці Кіпр Воевутко Н.Ю., Шабан А. В.	Методична розробка	Федерація грецьких товариств України вул. Грецька, 63, м. Маріуполь	Довідка від 02.12.2019 р. №86	Поглиблення співпраці, розвиток спільної методичної роботи, підвищення кваліфікації вчителів новогрецької мови
6	Програма «Основи інформаційної культури» Янковський С.В. Григорова О.В.	Підвищення рівня задоволення інформаційних потреб користувачів бібліотеки ДВНЗ ПДТУ	ПДТУ м. Маріуполь вул. Університетська, 7	Довідка від 06.12.2019 р.	Вдосконалення інформаційного забезпечення дослідницької роботи
7	«Career opportunities» Хоровець В.Є., Панова Я.Є., Дацер К.С.	Навчальний посібник	Донецький державний університет управління м. Маріуполь, вул. Карпінського, 58	Довідка від 10.12.2019 р.	Розвиток навчально-методичного забезпечення підготовки фахівців
8	Систематизація граматичного матеріалу німецької мови в старшій школі Кажан Ю.М., Іванова В.Є.	Підвищення рівня забезпечення підготовки школярів з німецької мови	КЗ «Маріупольський міський ліцей» Маріупольської міської ради Донецької області проспект Миру, 79, Маріуполь	Довідка від 05.12.2019 р. № 244	Поглиблення співпраці, розвиток спільної методичної роботи
9	Методика формування мовних компетентностей в процесі вивчення німецької мови як	Підвищення рівня забезпечення підготовки школярів з німецької мови	КЗ «Маріупольський міський ліцей» Маріупольської міської ради	Довідка від 05.12.2019 р. № 244	Поглиблення співпраці, розвиток спільної методичної роботи

	другої іноземної Кажан Ю.М., Ганадзе Д.М.		Донецької області проспект Миру, 79, Маріуполь)		
10	Організація самостійної роботи учнів старшої школи з використанням інформаційно- комунікаційних технологій Кажан Ю.М., Білик О.О.	Підвищення рівня забезпечення підготовки школярів з німецької мови	КЗ «Гімназія № 2» Маріупольської міської ради Донецької області вул. Лавицького, 7, м. Маріуполь	Довідка від 29.11.2019 р. № 222	Поглиблення співпраці, розвиток спільної методичної роботи
11	Використання макропроектів з метою формування лінгвосоціокультурн ої компетенції учнів старшої школи в німецькій мові Кажан Ю.М., Зозуля К.В.	Підвищення рівня забезпечення підготовки школярів з німецької мови	КЗ «ЗОШ № 18» Маріупольської міської ради Донецької області Трамвайний провулок, 22, м. Маріуполь	Довідка від 20.11.2019 р. № 1060	Поглиблення співпраці, розвиток спільної методичної роботи
12	Сучасні підходи до планування занять з німецької мови Кажан Ю.М., Харабет О.Г.	Підвищення рівня забезпечення підготовки школярів з німецької мови	КЗ «Маріупольський професійний машинобудівний ліцей» Маріупольської міської ради Донецької області вул. Макара Мазая, 3, м. Маріуполь	Довідка від 27.11.2019 р. № 106	Поглиблення співпраці, розвиток спільної методичної роботи
13	Методичний супровід організації по впровадженню медіаосвіти та основній школі Нетреба М.М., Іпатова О.В.	Формування управлінської компетентності менеджерів освіти. Забезпечення освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю «Управління навчальним закладом»	КЗ «Маріупольська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів №63 Маріупольської міської ради Донецької області» вул. П. Орлика, б. 90А, м.Маріуполь	Довідка від 03.12.2019 р. № 481	Підвищення рівня сформованості управлінської компетентності керівників закладів освіти
14	Організація інклюзивної освіти у зарубіжних країнах Воевутко Н.Ю., Васильєва А.В.	Формування управлінської компетентності менеджерів освіти. Забезпечення освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю «Управління навчальним закладом»	Волноваська загальноосвітня школа І - ІІІ ступенів № 3 Волноваської районної ради Донецької області м.Волноваха, пров. Спортивний, 8	Довідка від 02.12.2019 р. №325	Підвищення рівня сформованості управлінської компетентності керівників закладів освіти
15	Формування громадянської позиції учнів закладу загальної середньої освіти Нетреба М. М.,	Формування управлінської компетентності менеджерів освіти. Забезпечення освітньо-професійної	Розівська загальноосвітня школа №1 І-ІІІ ступенів Розівської районної ради	Довідка від 29.11.2019 р. №130	Підвищення рівня сформованості управлінської компетентності керівників закладів освіти

	Бузинко Г. В.	програми підготовки магістрів за спеціальністю «Управління навчальним закладом»	Запорізької області смт. Розівка, вул. Центральна (Леніна), будинок 34		
16	Підвищення професійної майстерності молодих спеціалістів засобами педагогічного наставництва Задорожна-Княгницька Л.В., Рева О.С.	Формування управлінської компетентності менеджерів освіти. Забезпечення освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю «Управління навчальним закладом»	КЗ «Маріупольська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів №63 Маріупольської міської ради Донецької області» вул. П. Орлика, б. 90А, м.Маріуполь	Довідка від 03.12.2019 р. №482	Підвищення рівня сформованості управлінської компетентності керівників закладів освіти
17	Формування громадської компетентності учнів закладу загальної середньої освіти Воевутко Н. Ю., Скабьолкіна А.А.	Формування управлінської компетентності менеджерів освіти. Забезпечення освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю «Управління навчальним закладом»	КЗ «Маріупольська загальноосвітня школа І - ІІІ ступенів № 30 Маріупольської міської ради Донецької області» вул. Дністровська, 35, м. Маріуполь	Довідка від 02.12.2019 р. №98	Підвищення рівня сформованості управлінської компетентності керівників закладів освіти
18	Управління учнівським самоврядуванням у закладі загальної середньої освіти Воевутко Н. Ю., Окінчиць Я. В.	Формування управлінської компетентності менеджерів освіти. Забезпечення освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю «Управління навчальним закладом»	КЗ «Маріупольська загальноосвітня школа І - ІІІ ступенів № 30 Маріупольської міської ради Донецької області» вул. Дністровська, 35, м. Маріуполь	Довідка від 04.12.2019 р. №100	Підвищення рівня сформованості управлінської компетентності керівників закладів освіти
19	Організаційно-педагогічні умови управління якістю роботи сучасного закладу загальної середньої освіти Нетреба М.М., Ніколаєва О.В.	Формування управлінської компетентності менеджерів освіти. Забезпечення освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю «Управління навчальним закладом»	КЗ «Маріупольська загальноосвітня школа І - ІІІ ступенів № 30 Маріупольської міської ради Донецької області» вул. Дністровська, 35, м. Маріуполь	Довідка від 02.12.2019 р. №274	Підвищення рівня сформованості управлінської компетентності керівників закладів освіти
20	Формування готовності педагога закладу освіти до інноваційної діяльності Задорожна-Княгницька Л.В., Дімітрова О.О.	Формування управлінської компетентності менеджерів освіти. Забезпечення освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю «Управління навчальним закладом»	Мелекінська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Першотравневої районної ради Донецької області с. Мелекіне, вул. Гагаріна, 78	Довідка від 02.12.2019 р. №134	Підвищення рівня сформованості управлінської компетентності керівників закладів освіти

21	Управління виховною роботою в закладі середньої освіти Мойсеєнко Р.М., Окінчиць Є.О.	Формування управлінської компетентності менеджерів освіти. Забезпечення освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю «Управління навчальним закладом»	КЗ «Маріупольська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №67 Маріупольської міської ради Донецької області» б-р Шевченка, 353 м. Маріуполь	Довідка від 03.12.2019 р. №01/453	Підвищення рівня сформованості управлінської компетентності керівників закладів освіти
22	Розвиток лідерського потенціалу старшокласників у закладах загальної середньої освіти Нетреба М.М., Умрихіна К.І.	Формування управлінської компетентності менеджерів освіти. Забезпечення освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю «Управління навчальним закладом»	КЗ «Маріупольська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 47 Маріупольської міської ради Донецької області» вул. Лута, 32, м.Маріуполь	Довідка від 05.12.2019 р. №653	Підвищення рівня сформованості управлінської компетентності керівників закладів освіти
23	Організація гурткової роботи у закладі загальної середньої освіти Тимофєєва І.Б., Бородай М.Е.	Формування управлінської компетентності менеджерів освіти. Забезпечення освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю «Управління навчальним закладом»	КЗ «Маріупольська загальноосвітня школа І - ІІІ ступенів № 30 Маріупольської міської ради Донецької області» вул. Дністровська, 35, м. Маріуполь	Довідка від 02.12.2019 р. №99	Підвищення рівня сформованості управлінської компетентності керівників закладів освіти
24	Організація національно-патріотичного виховання учнівської молоді засобами музейної педагогіки Задорожна-Княгницька Л. В., Скабьолкін А. М.	Формування управлінської компетентності менеджерів освіти. Забезпечення освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю «Управління навчальним закладом»	КЗ «Маріупольська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 45 Маріупольської міської ради Донецької області» вул. Войкова, 31А, Маріуполь	Довідка від 02.12.2019 р. №380	Підвищення рівня сформованості управлінської компетентності керівників закладів освіти
25	Управління формуванням культури професійного спілкування учителів закладів загальної середньої освіти Воєвутко Н.Ю., Осіпцова Т.О.	Формування управлінської компетентності менеджерів освіти. Забезпечення освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю «Управління навчальним закладом»	КЗ «Маріупольська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 45 Маріупольської міської ради Донецької області» вул. Войкова, 31А, Маріуполь	Довідка від 02.12.2019 р. №379	Підвищення рівня сформованості управлінської компетентності керівників закладів освіти
26	Організація профільного навчання у закладах загальної середньої освіти	Формування управлінської компетентності менеджерів освіти. Забезпечення	КЗ «Маріупольська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 47	Довідка від 05.12.2019 р. №652	Підвищення рівня сформованості управлінської компетентності керівників закладів

	Мойсеєнко Р.М., Щербак О.В.	освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю «Управління навчальним закладом»	Маріупольської міської ради Донецької області» вул. Лута, 32, м.Маріуполь		освіти
27	Педагогічні умови управління методичною роботою в закладі дошкільної освіти Мойсеєнко Р.М., Коваленко І.Ю.	Формування управлінської компетентності менеджерів освіти. Забезпечення освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю «Управління навчальним закладом»	Комунальний дошкільний навчальний заклад комбінованого типу "Ясла-садок №129 "Іскорка" Маріупольської міської ради Донецької області" вул.Котляревсько го, буд. 10	Довідка від 29.11.2019 р. №44	Підвищення рівня сформованості управлінської компетентності керівників закладів освіти
28	Організаційно-методичні засади трудового виховання дітей у закладах дошкільної освіти Мойсеєнко Р.М., Горяна М.В.			Довідка від 03.12.2019 р. №46	

IV. Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2019 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор, за формою:

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті				
1	Barehamian S.K. Tykhomyrova G.Ye. Severinova O.B., Pochynok K.B. Antonova O.R.	The problems of legal regulation of public procurement of medicines and medical products in Ukraine	<i>Georgian Medical News.</i> - 2019. Scopus	No. 11, P. 135-140.
2	Bezzubchenko O., Zakharova O., Mityushkina K.	Innovative Component of Countries' Competitiveness Growth	Advances in Economics, Business and Management Research: Proceedings of the 6th International Conference on Strategies, Models and Technologies of Economic Systems Management (SMTESM 2019). - Atlantis Press. – 2019. Web of Science	Vol. 95. – P. 146-150.
3	Бодик О.П.	Regulatory and Planning Speech Functions Influence on the Senior Preschoolers' and Junior Schoolchildren's Voluntary Development	PSYCHOLINGUISTICS, 25(1).	Режим доступу: https://doi.org/10.31470/2309-1797-2019-25-1-256-280
4	Бодик О.П.	Development of school authorities' managerial competence in continuing education Management of the 21st century – globalization challenges	Issue 2 [collective monograph] / in edition I. Markina, Prague. – Nemoros s.r.o. – Czech Republic. – 2019. Web of Science	P. 345-353.

5	Брежнева О., Гавриш Н.	Сенсорно-пізнавальне середовище як чинник інтелектуально-мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку: результати експериментального дослідження	Scientific achievements of modern society. Cognum Publishing House, Liverpool, United Kingdom. 2019. - 1079 p.	Vol. 6., P. 743-753.
6	Bulatova O., Shabelnyk T., Marena T., Reznikova N.	Influence of Regional Financial Market Models on the Structure of Global Financial Assets	Advances in Economics, Business and Management Research: Proceedings of the 6th International Conference on Strategies, Models and Technologies of Economic Systems Management (SMTESM 2019). - Atlantis Press. – 2019. Web of Science	Vol. 95. – P. 281-285.
7	Bulatova O., Shabelnyk T., Chentukov Y., Marena T.	Modeling of the Control System of Business Processes of Management of Region as an Economic Entity	Advances in Economics, Business and Management Research: 2019 7th International Conference on Modeling, Development and Strategic Management of Economic System (MDSMES 2019). - Atlantis Press. – 2019. – Web of Science	Vol. 99. – P. 206-211.
8	Bulatova O., Zakharova O., Kuryliak V., Savelyev Y., Sachenko S.	Modeling the Multi-Dimensional Indicators of Regional Integration Processes	The 10th IEEE International Conference on Intelligent Data Acquisition and Advanced Computing Systems: Technology and Applications 18-21 September, 2019, Metz, France. Scopus	Режим доступу: https://ieeexplore.ieee.org/abstract/document/8924430
9	Voyevutko N., Kuligina E.	Formation of Criteria of the <i>Anti-Discrimination Analysis of School Textbooks in the Ukrainian Educational Field.</i>	SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference. School Pedagogy. Preschool Pedagogy, May 24th-25th, 2019. Rezekne, Rezekne Academy of Technologies, 2019, p. 640. Web of Science	Vol. II., P. 460-470.
10	Volik V., Vakulyk O., Andriichenko N., Reznik O., Yanishevskaya K.	International Aspect of a Legal Regulation in the Field of Financial Crime Counteraction by the Example of Special Services of Ukraine and the CIS Countries	Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues. Scopus	Vol. 22, Issue 1. – 8 p.
11	Volik V., Lozhmets Y., Davydova O., Sprynchuk S., Shvets D.	Electronic Governance in Ukraine and Estonia Current Situation and Prospective	Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues. Scopus	Vol. 22, Special Issue 2. – 5 p.
12	Volik V., Diachenko S., Sokorynskyi I., Yemelyanov V., Ryabovol L.	Patent Trolling as Problem of Intellectual Property Rights	Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues. Scopus	Vol. 22, Special Issue 2. – 6 p.
13	Гайдук Н.А.	The leading linguists research review concerning the	Scientific Journal of Polonia University. 2019	№ 31, P. 96 – 102.

		national peculiarity of linguistic and conceptual world pictures reflection		
14	Gilchenco O. Konstantinova Y. Pashina N.	Public Influence on Legislative Process in the Problem of Deoccupation of Donbas	Baltic Journal of European Studies. 2019. Scopus	Vol. 9. Issue 3. PP. 224 - 244.
15	Bulyk M. Gridina I.	«Shades of gray» of the war in the East of Ukraine: «neither war nor peace» existence zones, «neither truth nor lie» silence zones	Baltic Journal of European Studies. 2019. Scopus	Vol. 9. Issue 3. PP. 166 - 187.
16	Гусєва О.І.	The third Garment of hero (literary afterword to Plato's ideal state)	«SJANI» (Thoughts) Georgian Scientific Journal of Literary Theory and Comparative Literature. Tbilisi. Institute of literature press, 2019.	Vol. 20/1. P. 34 - 47.
17	Гусєва О.І.	Буквалізація, корнева ігра і другі уловки заголовочної номінації	REVIEWED AND REFERRED SCIENTIFIC JOURNAL «EST-EAST». Publishing House «UNIVERSAL». Tbilisi, Georgia. 2019.	Vol. 2/1, №1, P. 78 – 81. Режим доступу: http://ispop.ge/jour/9/New_01_WEST-EAST-vol-2-1-N1.pdf http://ispop.ge/archive.php
18	Гусєва О.І.	Контент-аналіз в пошуках «мира» і «согласія»	Русистика в XXI веке: тенденции и направления развития. Сборник статей. Изд.-во ЕГУ, 2019.	C.46-50. Режим доступу: http://publishing.ysu.am/hy/1572864083 .
19	Гутнікова А.В. Єрмаков С.О.	Засоби утворення найменувань осіб жіночої статі за родом діяльності	Perspectives Of Science And Education. – 2019.	C. 173-185.
20	Гутнікова А.В. Каріда О.І.	Базові дієслова руху в німецькій мові	Science and Society. м. Гамільтон, Канада. 2019.	C. 48-58.
21	Задорожна-Княгницька Л.В.	Обоснование критериев и показателей сформированности деонтологической компетентности будущих менеджеров образования	<i>SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION</i> Proceedings of the International Scientific Conference. Web of Science	Vol. I, P.624-636.
22	Кіор Ю.А., Кобиленко Н.К.	Відображення міфології Давньої Греції у фразеологічних одиницях новогрецької мови	ADVANCES OF SCIENCE: Proceedings of articles the international scientific conference. Czech Republic, Karlovy Vary – Ukraine. 2019.	P. 50-60.
23	Кобиленко Н.К.	Поняття авторського неологізму та типи їх словотворення	Science and Society. м. Гамільтон, Канада 2019.	C. 7-18.
24	Копань А.В.	Культурний вимір повсякденного життя працівників металургійної промисловості	Wschodnioeuropejskie Czasopismo Naukowe. 2019.	№ 10, part 2. – P. 4-9.

		України в останній третині XIX – на початку XX ст.		
25	Korovchuk Yu., Kalinina S., Mykhailyshyn L., Kushnarenko O.	Monitoring of international labor migration in the context of the world economy labor resources providing problems	Advances in Economics, Business and Management Research: Proceedings of the 2019 7th International Conference on Modeling, Development and Strategic Management of Economic System (MDSMES 2019). – 2019. <u>Web of Science</u>	Vol. 99. – P. 389-392.
26	Короткова Ю.М. Ромашенко В.Є.	Система національно-патриотического воспитания студенческой и курсантской молодежи в новых социополитических условиях	<i>SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION</i> Proceedings of the International Scientific Conference. - 2019. <u>Web of Science</u>	Vol. I, P. 265-279.
27	Krivenko S.	Analysis Of The Quality Of Moistening Of The Sinter Mix In The Drum Pelletizer	Acta Metallurgica Slovaca, 2019. <u>Scopus</u>	Vol. 25, No. 1, P. 73-80.
28	Kuzmenko S.	Етичний кодекс державного службовця України	Scientific and pedagogic internship «Development trends of the educational process in the sphere of administration in Ukraine and EU countries»: Internship proceedings, March 11-22, 2019, Wolomin, Republic of Poland. <u>Scopus</u>	P. 35-39.
29	Кузьменко С., Ильченко А., Чумак В., Шелухин А., Добровинский А.	Fishing as a Cybercrime in the Internet Banking System: Economic and Legal Aspects	Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues, 2019. <u>Scopus</u>	Vol. 22. Special Issue 2. – 6 p.
30	Лабєцька Ю.В.	Εισαγωγή στη ρουμέικη λογοτεχνία	Διόραμα: διμηνιαίο περιοδικό τεχνών και πολιτισμού. – Τεύχος 24, Μάιος-Ιούνιος 2019.	Σ. 27-30.
31	Макаренко С.І.	Теоретичне обґрунтування основ освітнього консалтингу як актуальної форми науково-методичного супроводу	Social and Economic Aspects of Education in Modern Society. – Варшава, Польща: RS Global Sp. z O.O. – 2019.	T.2, C. 15 - 20.
32	Максимчук І. А	Psycho-correction of burnout syndrome in sports educators	Journal of Physical Education and Sport, 2019. <u>Scopus</u>	19 (3), Art 230, pp. 1585 – 1590.
33	Максимчук І. А	Differentiated and who's physical education has grown at different speeds biobiological development	Journal of Physical Education and Sport, 2019. <u>Scopus</u>	Vol.19 (3), Art 222, pp. 1532 – 1543.
34	Максимчук І. А	The influence of tempo rhythmic organization of speech during gaming and theatrical activities on	Journal of Physical Education and Sport. 2019. <u>Scopus</u>	19 (4), 1333-1340

		correction of stammering in Children		
35	Максимчук І. А	Designing cloud-oriented university environment in teacher training of future physical education teachers.	Journal of Physical Education and Sport. 2019. Scopus	19 (4), 1323-1332.
36	Maksymchuk I., Melnyk, N., Bidyuk, N., Kalenskyi, A., Maksymchuk, B. Bakhmat, N., Matviienko, O., Matviichuk, T., Solovyov, V., Golub, N.,	Models and organisational characteristics of preschool teachers' professional training in some eu countries and Ukraine	Zbornik Instituta za Pedagoska Istrazivanja. – 2019. Scopus	Vol. 51, Issue 1. - P.46-93
37	Matsuka V., Shtepa O., Nikolenko T., Suprunenko S., Galenko O., Kropelnytska S.	Economic-Mathematical Model for Assessing the Sensitivity of International Innovation and Investment Projects/	International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering (IJITEE) ISSN: 2278-3075. - 2019. Scopus	Vol. 8, Issue 12, pp. 140-145.
38	Мараховська Н.В.	Using Open Educational Resources in Constructing Students Individual Learning Trajectories	Zenodo, 2019.	C. 9-17
39	Melnykova-Kurhanova O.	Alternative Communications: the USSR Experience and Modern Transformation	HumanitiesandSocialSciences. - Будапешт: Seanewdim, 2019.	C. 86-90. Режим доступу: https://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/hum_vii_199_33.pdf
40	Мельник А. М.	Танці у повсякденному житті металургів (1950-і рр.)	KEY ISSUES OF SOCIAL SCIENCES : PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF UKRAINE AND EU COUNTRIES. INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE. Romania, Baia Mare. 2019.	P. 77-79.
41	Морева Г. Г.	Увидеть будущее: пророчества в художественных произведениях	Contemporary Issues of Literary Criticism. Political Events of 1980-1990s and Literary Discourse – Tbilisi: Ivane Javakhishvili Tbilisi State University; Shota Rustaveli Institute of Georgian Literature; Georgian Comparative Literature Association (GCLA), 2019.	P. 161-165.
42	Omelchenko V., Gaponiuk O., Osypenko K., Ignatyevs S., Diegtiar O., Cherkasov A.	Regional stakeholders in territory marketing of Latvian regions	Journal of Advanced Research in Law and Economics, [S.I.], – 2019. Scopus	Vol.9, n.6. P. 1972-1985
43	Орехова С. Є.	Воплощение подвига советского народа в Великой Отечественной войне в почтовой миниатюре	«Культура. Наука. Творчество». - Минск, - 2019.	C. 5-10.

44	Орехова С. Е.	Филателия в контексте: культура, мировоззрение, язык	Язык и общество в поликультурном пространстве XXI века: проблемы и решения научно-практической конференция. - Бухара: "Sadriiddin Salim Buxoriy" Durдона nashriyoti, 2019.	С. 33–39.
45	Павленко О.Г.	Cultural Attribute in Language Learning	Вестник ЗКГУ Серия : Филология. – 2019.	Вип. 2. с. 10-16.
46	Пахоменко С.П.	Lokalne elite Donbasa so se le igrale s separatizmom; potem se je vmešala Rusija	Demokracija. 2019.	№ XXIV. – s. 32-35.
47	Почепцов Г.Г.	Ключ активации избирателя. Как социальные медиа создают образы политиков и влияют на выборы	IPG – Международная политика и общество. – 2019.	Режим доступа: URL:www.ipg-journal.io/mnenie/statja/s how/kljuch-aktivacii-izbiratelja-775/
48	Sabadash J.	Effectiveness Analysis of Entrepreneurship Model of Development Qualities of Future Managers	Journal of Entrepreneurship Education (JEE). 2019. Scopus	Vol. 22, Issue 3. Number 378
49	Syvak O., Ionova O., Shumilova I.	Professional competence of future engineers in the process of training of computer science disciplines	ENVIRONMENT. TECHNOLOGY. RESOURCES : [2th International Scientific Conference] ; (Rezekne Academy of Technologies. Rezekne, Latvia : Rezekne Academy, 2019. Scopus	С. 228-232
50	Суприган А.О.	Особливості зміни структурних компонентів «я-образу» особистості в складних життєвих обставинах	INTERNATIONAL ACADEMY JOURNAL «Web of Scholar». Warsaw: RS Global Sp. z O.O. 2019.	5(35), С.31-38
51	Тимофеева И.Б., Нетреба М.М.	Стратегия подготовки будущих учителей начальных классов (на примере Мариупольского государственного университета)	<i>SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION</i> Proceedings of the International Scientific Conference. 2019. Web of Science	Vol. I, P. 520-533
52	Fedorova Y., Lazebna N., Kuznetsova M.	Scratch language of programming vs English language : comparing mathematical and linguistic features	EUREKA: Physics And Engineering, Tallin. – 2019. Scopus	No 6, P. 34-43.
53	Fedorova Y., Voyevutko N.	Anti-discrimination examination of textbooks : problems of terminology	New Greek language and Terminology, Athens. – 2019.	Vol. 6, P. 367-372.
54	Kharaberiush I., Knysh S., Gusarov S., Shelukhin N., Bila V.	Modernization of state administration system in the health care sphere of Ukraine	Wiadomości Lekarskie. 2019. Scopus	t. LXXII, nr 5 cz I. P. 887-891.

55	Kharaberiush I., Balynska O., Blahuta R., Sereda V., Shelukhin N.	Neurolaw: branch or section of new sciences, a complex branch of law or a way to justify criminals (review)	GEORGIAN MEDICAL NEWS. 2019. Scopus	No 4 (289). P. 166-172.
56	Kharaberiush I., Borko A., Nehodchenko V., Volobuieva O., Lohvynenko Y.	Fighting against Cybercrime: Problems and Prospects in Ukraine and the World	Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issue 2019. Scopus	Vol: 22 Issue: 2S.
57	Shelukhin N., Shelukhin A.	On the feasibility of introducing the specialty of criminology and crime prevention at law schools	Russian journal of criminology. – 2019. – Scopus	Vol. 13, Issue 5. P. 707-717.
58	Shelukhin M., Kibets D., Lepei O., Prokopenko O., Chorna A.	Anti-Fraud Technologies in E-Banking	Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues. 2019 Scopus	Vol. 22, Special Issue 2, 6 p.
59	Shelukhin M., Stetsenko S., Syniavska O., Lukash S., Barash Y.	Financial and Legal Regulation of Electronic Money Circulation in Developed Countries	Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues. 2019. Scopus	Vol. 22, Special Issue 2, 6 p.
60	Щербакова К.И.	Ролеевое поведение детей в коллективных.	Детство в пространстве социокультурных образовательных практик. Минск, 2019.	C. 95-99.
61	Янковський С. В., Топчий Ю.М.	Концепт «муниципальна варта» та його місце у соціокультурному середовищі територіальної громади	REVISTA ȘTIINȚIFICĂ INTERNAȚIONALĂ «SUPREMAȚIA DREPTULUI». [Республика Молдова]. – 2019.	№ 2., C.170-176
тези				
62	Барегамян С.Х.	Правові аспекти забезпечення академічної доброчесності та запобігання плагіату в українській вищій школі: приклад Маріупольського державного університету	Академічна доброчесність: виклики сучасності. Варшава, 2019.	C. 117-121.
63	Беззубченко О.А., Бондаренко П.В.	Особенности трансформации системы регулирования внешней торговли Украины в условиях европейской интеграции	Aspecte ale dezvoltării potențialului economico-managerial în contextul asigurării securității naționale: materialele conferinței științifice internaționale, Bălți, - Iași: PIM, 2019.	C.328-332.
64	Булатова Е, Карпенко А, Федоров Э.	Торговая политика и обеспечение национальной безопасности	Aspecte ale dezvoltării potențialului economico-managerial în contextul asigurării securității naționale: materialele conferinței științifice internaționale, Bălți, - Iași: PIM, 2019.	C. 92-94.

65	Захарова О.В.	Инструменты защиты рынка транспортных перевозок в системе обеспечения экономической безопасности страны	Aspecte ale dezvoltării potențialului economico-managerial în contextul asigurării securității naționale: materialele conferinței științifice internaționale, Bălți, Iași: PIM, 2019.	C. 94-97.
66	Захарова О.В.	Транспортний складник у системі забезпечення економічної безпеки країни	International security in the frame of modern global challenges 2019: Collection of research papers. – Lithuania, Vilnius: MRU, 2019.	P.140-143.
67	Зайковский О.	Развитие современного мирового образовательного пространства	Aspecte ale dezvoltării potențialului economico-managerial în contextul asigurării securității naționale: materialele conferinței științifice internaționale, Bălți, Iași: PIM, 2019.	C. 223-224
68	Makarenko S.	Scientific and Methodological Support of the Individual Trajectory of Educators' Professional Development at the Current Stage of the Educational Reform	The materials of International Conference on Education, Psychology, and Behavioral Science. Istanbul, European Knowledge Development Institute. – 2019.	P. 67.
69	Мараховська Н.В.	Designing ESP Materials in the Process of Higher Education Learning to Develop Leadership Skills of Humanities and Social Sciences Majors	Годишна міжнародна научна конференція на факультет «авіаціонер»: матер. міжнар. наук.-практ. конф. (Республіка Болгарія). Долна Митрополия, 2019.	C. 618-623.
70	Marakhovska N.	Using Bibliotherapy for Concept Acquisition of Humanities Teacher Trainees	Prospects for the Development of Psychology as a Science in EU Countries and Ukraine: матер. міжнар. наук.-практ. конф. (Республіка Польща). Warszawa, 2019.	C. 85-88.
71	Marakhovska N.	Using Open Educational Resources in Constructing Students' Individual Learning Trajectories.	Open Practices IN Education: матер. міжнар. наук.-практ. конф. (Федеративна Республіка Німеччина). Frankfurt am Main, 2019.	C. 9-17.
72	Marakhovska N.	Challenges and Opportunities in Selecting and Designing EAP Learning Materials	English in Academic Contexts: Drivers of Collaboration, Innovation and Creativity: матер. міжнар. наук.-практ. конф. (Республіка Ірландія). Cork, 2019.	C. 17.
73	Мельничук І.В.	Концепт річки у поетичному просторі Сергія Жадана	International scientific and practical conference Research of different directions of development of philological sciences in Ukraine and EU: 2019. Baia Mare: Izdevnieciba Baltija Publishing.	c. 70-74.
74	Николенко Т. И.	Активизация экономического сотрудничества	Aspecte ale dezvoltării potențialului economico-managerial în contextul asigurării securității naționale: materialele	C.335-337.

		Украины и ЕС в условиях реализации положений соглашения об ассоциации	conferinței științifice internaționale, Bălți, Iași: PIM, 2019.	
75	Романенко Л.В.	Герой-лицар в сучасній українській дитячій та юнацькій літературі	International scientific and practical conference «Research of different directions of development of philological sciences in Ukraine and EU»: 2019. Baia Mare: Izdevnieciba «Baltija Publishing».	C. 106-109.
76	Чентуков Ю.И. Марена Т.В.	Роль валютно-финансовых инструментов протекционизма в системе обеспечения экономической безопасности стран мира	Aspecte ale dezvoltării potențialului economico-managerial în contextul asigurării securității naționale: materialele conferinței științifice internaționale, Bălți, Iași: PIM, 2019.	C.349-351.

Всього: 76

Статті, прийняті редакцією до друку

1	Брежнева О.Г.	Формуємо готовність вихователів до реалізації завдань математичного розвитку дітей дошкільного віку розвитку дітей дошкільного віку	Вихователь-методист дошкільного закладу	
2	Жарікова Ю.В., Κίορ Ю.Α.	Η χρήση των στερεότυπων εκφράσεων στη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας ως ξένης το πλαίσιο της κοινωνικοπολιτισμικής προσέγγισης	Πρακτικά διεθνούς συνεδρίου : Καινότεμες προσεγγίσεις στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών. – Κομοτηνή	
3	Лабецька Ю.В.	Διεπιστημονική προσέγγιση και διδακτική αξιοποίηση του λαϊκού παραμυθιού κατά τη διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως ξένης γλώσσας στους φοιτητές φιλολογικών τμημάτων	Πρακτικά διεθνούς συνεδρίου : Καινότεμες προσεγγίσεις στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών. – Κομοτηνή	
4	Макаренко Л. В.	Театр тіней у гуртковій роботі з першокласниками	«Мистецтво та освіта».	
5	Рожкова І.Г.	Παιδαγωγική αξιοποίηση της πλατφόρμας ηλεκτρονικής	Πρακτικά διεθνούς συνεδρίου : Καινότεμες προσεγγίσεις στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών. – Κομοτηνή	

		μάθησης MOODLE στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας ως ξένης (με βάση την εμπειρία του Τμήματος ελληνικής φιλολογίας και μετάφρασης του Κρατικού Πανεπιστημίου Μαριούπολης		
6	Трофименко А.В. Трофименко М.В.	Public Diplomacy in Countries of the Central and Eastern Europe: Experiences for Ukraine	Rethinking Regional Studies: The Baltic-Black Sea Connection. Springer, 2020. <u>Scopus</u>	
Всього: 6				

V. Відомості про науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність студентів, молодих учених (коротко описати діяльність Ради молодих учених тощо).

Науково-дослідна робота є важливим напрямом підготовки студентів в Маріупольському державному університеті.

Залучення студентів до науково-дослідної роботи відбувається поетапно: 1) заохочення до науково-дослідної діяльності, актуалізація мотивів дослідницької діяльності, створення ситуацій, що сприяють розвитку в них пізнавального, науково-дослідного інтересу, формування потреби у дослідній діяльності; 2) ознайомлення з основами науково-дослідної діяльності шляхом проведення індивідуальних консультацій, лекцій; підготовку рефератів, наукових повідомлень; проведення диспутів, діалогів, співбесід; включення студентів у пізнавальну дослідницьку діяльність на семінарських та практичних заняттях; участь у роботі наукових гуртків, проблемних груп, інших формах науково-дослідної роботи; 3) спонукання студентів до аналізу й оцінки результатів власної науково-дослідної діяльності, її презентації та апробації під час проведення науково-комунікативних заходів різного рівня.

З метою всебічного сприяння науково-дослідній роботі, винахідницькій та творчій діяльності здобувачів вищої освіти та молодих вчених в МДУ функціонує Рада молодих вчених.

В травні 2019 року в МДУ проводився Фестиваль науки з нагоди відзначення Дня науки в Україні. В рамках фестивалю Радою молодих вчених було проведено II Форум молодих науковців МДУ, в якому взяли участь 400 осіб: магістранти, аспіранти, молоді вчені університету, а також учні загальноосвітніх закладів міста.

У грудні 2019 року голова та члени Ради молодих вчених МДУ взяли участь у регіональному форумі «Наука. Бізнес. Інновації». Форум став інформаційною платформою для обговорення кадрового забезпечення та навчання цифрових навичок, зоною висвітлення успішних міжнародних, національних та регіональних інноваційних підходів до запуску муніципальних Smart проєктів, простором спілкування з провідними розробниками програмних продуктів Smart City щодо їх практичного застосування, висвітлення питань надання онлайн-послуг. Завершився захід науково-практичною конференцією молодих вчених Донецького регіону «Science Party», під час якої результати роботи презентували молоді вчені Маріупольського державного університету.

В Маріупольському державному університеті створено розвинуту систему студентських наукових об'єднань, основним завданням яких є створення умов для розкриття наукового та творчого потенціалу студентів. У 2019 році в університеті працювало **43** студентських наукових товариства (СНТ), дискусійно-інтелектуальних клубів, лабораторій тощо, у роботі яких активно брали участь **1235** студентів. Діяльність СНТ сприяє оволодінню спеціальністю, розширенню

теоретичного кругозору і наукової ерудиції майбутніх спеціалістів, ознайомленню студентів зі станом розроблення наукових проблем у галузях науки, техніки, культури, формуванню здібностей застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності, прищепленню студентам навичок ведення наукових дискусій тощо.

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях та відсоток від загальної кількості студентів	Кількість молодих учених, які працюють у закладі вищої освіти або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у закладі вищої освіти або науковій установі після закінчення аспірантури
2015	2362 (74,0 %)	135	75,0
2016	2253 (70,5%)	108	40,0
2017	2117 (67,6%)	86	64,7
2018	2141 (64,9 %)	69	65,3
2019	2207 (65,3 %)	47	100,0

Студенти МДУ є активними учасниками наукових заходів: виступають із доповідями на наукових конференціях, публікують наукові статті, беруть участь в міжнародних та всеукраїнських студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт.

Згідно з наказами Міністерства освіти і науки України щороку в МДУ проводяться Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей та Всеукраїнська студентська олімпіада. У 2019 році за підтримки Міністерства освіти і науки України на базі Маріупольського державного університету було проведено II тур Всеукраїнської студентської олімпіади з новогрецької мови та літератури.

Перший тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей проводився в МДУ відповідно до наказу ректора від 26.09.2018 р. №357 у листопаді-грудні 2018 року. До базових ЗВО для участі у II турі Конкурсу було направлено **27** робіт студентів, з них **4** роботи нагороджено дипломами переможців:

Диплом II ступеня (за галуззю «Економіка та економічна політика») – бакалавр спеціальності «Міжнародна економіка» Гнідіна В.С.;

Диплом II ступеня (за галуззю «Міжнародні економічні відносини») – бакалавр спеціальності «Міжнародна економіка» Ларіна Д.Є.;

Диплом II ступеня (за галуззю «Журналістика») – магістр спеціальності «Журналістика» Жук Т.В.;

Диплом III ступеня (за галуззю «Маркетинг») – бакалавр спеціальності «Менеджмент» Серпокрилова О.С.

Перший етап Всеукраїнської студентської олімпіади проводився в МДУ відповідно до наказу ректора від 10.12.2018 р. №548 у лютому 2019 року. У II (підсумковому) етапі Олімпіади взяли участь **18** студентів, з них **5** студентів нагороджено дипломами переможців:

Диплом I ступеня (зі спеціальності «Італійська мова») – бакалавр спеціальності «Мова та література (італійська)» Федотова О.Є.;

Диплом I ступеня (зі спеціальності «Новогрецька мова та література») – студентка спеціальності «Мова і література (новогрецька)» Кішкіна А.О.;

Диплом II ступеня (зі спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа») – магістр спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» Білоусова В.Д.;

Диплом III ступеня (зі спеціальності «Менеджмент організацій та адміністрування») – магістр спеціальності «Менеджмент» Шостак М.П.;

Диплом III ступеня (зі спеціальності «Новогрецька мова та література») – студентка спеціальності «Філологія. Переклад (новогрецька)» Дженчако К.О.

За результатами участі у Міжнародному конкурсі студентських наукових робіт (м.Кременчук) у 2019 році переможцями стали **4** студентів спеціальностей:

Диплом II ступеня (зі спеціальності «Економіка») – магістр спеціальності «Економіка» Перонко А.М.;

Диплом III ступеня (зі спеціальності «Економіка») – бакалавр спеціальності «Міжнародна економіка» Склярова Т.С.;

Диплом III ступеня (зі спеціальності «Економіка») – бакалавр спеціальності «Міжнародна економіка» Гнідіна В.С.;

Диплом III ступеня (зі спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність») – магістр спеціальності «Менеджмент» Лінник Ю.О.

Диплом I ступеня за результатами участі у Всеукраїнському конкурсі дипломних робіт отримала магістр спеціальності «Менеджмент» Дзюба Г.А.

За результатами участі у VI Українській Олімпіаді з менеджменту серед молоді в рамках Глобального проекту «Молодіжний творчий рух «ЕСТАФЕТА ЯКОСТІ» в номінації «Практики і методи менеджменту» магістр спеціальності «Менеджмент» Шостак М.П. отримала диплом III ступеня.

Щорічно в Маріупольському державному університеті проводиться Декада студентської науки. Цього року під час Декади працювало **39** наукових секцій, на яких студентами було представлено **454** доповіді, які були опубліковані у збірниках. В рамках Декади студентської науки проводилися засідання круглих столів, фонетичні конкурси, конкурси письмового та усного перекладу, літературні вітальні, засідання студентських наукових клубів і товариств, тренінги та інші заходи, спрямовані на залучення студентської молоді до наукової творчості.

VI. Наукові підрозділи (лабораторії, центри тощо за науковими напрямками, зазначеними у розділі II), **їх напрями діяльності, робота з замовниками** (зазначити назву підрозділу, стисло описати його діяльність та результативність роботи – до 30 рядків).

Інформація щодо науково-дослідної діяльності окремих структурних підрозділів МДУ у 2019 році

Інститут українсько-грецької дружби та елліністичних досліджень

У 2019 році на базі Інституту українсько-грецької дружби та елліністичних досліджень науково-дослідна та культурно-просвітницька робота здійснювалась у відділах українсько-грецької дружби, історії еллінізму країн Причорномор'я, історії та культури греків України.

Протягом року проведені наукові семінари, круглі столи, інші комунікативні заходи за матеріалами наукових досліджень з історії та культури греків і за участю представників закордонних установ і навчальних закладів, а саме: засідання секції «Прояви Слова: лексикологічні та літературознавчі студії» в межах Декади студентської науки – 2019 р. (березень 2019); Науковий дебют «Мовна, літературна та культурна спадщина греків Приазов'я» для учнів міських шкіл, які вивчають новогрецьку мову, та студентів I курсу спеціальності «Мова та література (новогрецька)» (березень 2019); I та II етапи Всеукраїнської олімпіади з новогрецької мови (лютий, квітень 2019); круглий стіл «Актуальні питання лінгвістики, літератури та художнього перекладу» (травень 2019).

У березні 2019 року проведено конкурси усного та писемного перекладу для студентів спеціальностей «Філологія. Переклад (новогрецька)» та «Філологія. Мова і література (новогрецька)» за участі представників журі викладачів-філологів із Греції Ефі Макрі та Аргіріса Нікаса. Також на базі Інституту регулярно проводяться науково-методичні семінари викладачів кафедри грецької філології та перекладу.

Представництво Європейської організації публічного права в Україні

МДУ є членом Ради директорів Європейської організації публічного права (ЄОПП), і на базі університету функціонує представництво цієї організації в Україні, науково-методичні матеріали для якого надаються ЄОПП. На базі центру проходять Літні академії європейського права, до організації та проведення якої залучено ЄОПП, Європейську арбітражну палату та

Асоціацію юридичних вузів країн СНД. У 2019 році ЄОПП виступила співorganizатором міжнародної науково-практичної конференції «Правова доктрина: міжнародний досвід та практична реалізація в Україні», яка відбулась в МДУ 22 травня 2019 року.

Протягом 2019 року викладачі кафедри права та публічного адміністрування і студенти спеціальності «Право» брали активну участь у роботі Представництва Європейської організації публічного права в Україні у різних аспектах (науковому, освітньому, культурно-просвітницькому, профорієнтаційному):

1) Проведення науково-практичних конференцій, семінарів та круглих столів з актуальних проблем міжнародного права:

- науково-практичні конференції: «Правова доктрина: міжнародний досвід та практична реалізація в Україні» (травень 2019)

- круглі столи, відкриті лекції: «Актуальні проблеми сучасного міжнародного права» (Тихомирова Г. Є.), «Вступ до міжнародного гуманітарного права. Діяльність Міжнародного комітету Червоного Хреста в Україні» (січень 2019).

2) Проведення заходів з нагоди пам'ятних дат: Міжнародний день прав людини, участь студентів у Дебатах з прав людини, що проводились Представництвом ООН в Україні та Національною школою дебатів України (грудень, 2019), день пам'яті жертв Холокоста (січень, 2018), Всесвітній день свободи слова (травень, 2018).

3) На базі центру пройшов II етап Всеукраїнської олімпіади школярів з правознавства та профорієнтаційна практика учнів міського ліцею, де вони дізналися про особливості навчання студентів-юристів у МДУ.

Студентам-правникам у 2019 році від ЄОПП вперше було надано стипендії на навчання у Афіньському університеті за ОС «Бакалавр». Таким чином, виконуючи функцію важливого центру народної дипломатії, Маріупольський державний університет заручається підтримкою керівників європейських країн, авторитетних зарубіжних партнерів, що вже зараз позначається на якості викладання, наукових досліджень, розширенні освітніх, наукових і культурних програм для викладачів і студентів університету. Однак найголовніше те, що ця діяльність сприяє розвитку міжнародного співробітництва на рівні університету, міста і держави, формуванню позитивного іміджу України за кордоном.

Італійський культурний центр

Основними напрямками діяльності Центру є вивчення італійської мови й популяризація італійської культури. Також центр надає консультативну допомогу, навчально-методичну, довідкову і лінгвокраїнознавчу літературу студентам і викладачам МДУ. У 2019 році завдяки плідній взаємодії Посольства Італії, Італійського інституту культури в Україні та МДУ оновлено книжковий фонд бібліотеки італійської літератури, яка налічує близько 1500 примірників. Щоденно оновлюються інформаційні сторінки ІКЦ у соціальних мережах з метою поширення й популяризації італійської мови, літератури та культури. За участі ІКЦ проходить організація освітніх стажувань студентів і викладачів МДУ в університетах Італії. Також у приміщенні Центру відбувається показ художніх фільмів мовою оригіналу, а також надається можливість перегляду італійського телебачення для всіх бажаючих. На базі Італійського культурного центру МДУ проходять тематичні заходи, пов'язані з італійською культурою і мистецтвом: Тиждень італійської мови у світі, відкриті лекції почесних професорів і гостей МДУ.

Протягом 2019 року ІКЦ відвідали почесні гості та делегації, серед яких Надзвичайний і Повноважний Посол Італійської Республіки в Україні Давіде Ла Чечіліа. У рамках візиту Посол Італії прочитав відкриту лекцію «Італія та Європа» і взяв участь в урочистій церемонії вручення дипломів бакалаврам МДУ. В рамках V італійського фестивалю барокової музики «Italia Festival Вароссо» під керівництвом арт-директора Нансі Мілезіс Романо, організованого Посольством Італії в Україні та Італійським інститутом культури в Україні у МДУ виступили всесвітньо відомі музиканти – дует «Duo Вароссо».

Польський культурний центр

Метою діяльності Центру є популяризація польської мови та культури, розширення зв'язків з польськими університетами. На базі Центру у 2019 році продовжила функціонувати бібліотека польськомовної літератури з історії, культури Польщі, проводились дні мови, історії, культури. Постійно оновлювався сайт Центру польської культури (<http://polskkulmgu.ucoz.net/>), який всебічно висвітлював проведення міжнародної Інтернет-конференції «Сучасні славістичні студії: основні напрями та перспективи досліджень» (травень, 2019). На базі центру протягом року проводились заняття з польської мови, літератури та лінгвокраїнознавства для студентів університету, які вивчають польську мову як другу та третю іноземну мову, також проводились заняття для учнів Маріупольського технічного та Маріупольського міського ліцеїв в рамках проєкту «Вивчаємо польську мову разом». Студентами спеціальності «Філологія. Переклад (українська, російська, польська)» продовжено розробку тематики «Зіставне вивчення польської, української та російської мов». Окрім наукового напрямку функціонування центру, на його базі проходить і культурно-просвітницька робота зі студентами університету: перегляд відомих кінострічок польського кінематографу, щорічний конкурс для студентів та учнів навчальних закладів «ПереКЛАДач» (березень 2019), святкування Дня Незалежності Польщі (листопад 2019), Анджеєк та Різдва.

Центр гендерних досліджень та освіти

Центр займається впровадженням гендерних підходів в навчальний процес університету, поширенням гендерних знань, підвищенням рівня обізнаності студентської молоді з гендерних питань. На базі центру проводяться тренінги, здійснюється консультативна допомога жителям регіону. У червні 2019 року представники Центру взяли участь у роботі панельних дискусій Українського жіночого конгресу і обговоренні дискусійних питань сучасних тенденцій розвитку гендерної політики в Україні та світі: посилення політичної та громадської участі жінок на різних рівнях і розширення їх економічних можливостей; залучення жінок до процесу миротворчості та сектору безпеки, боротьби із гендерно обумовленим насильством; подолання гендерних стереотипів і посилення гендерної освіти та просвіти.

Протягом вересня-жовтня 2019 р. проведено консультації для школярів, які досліджують тематику гендерної рівності для представлення на Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук.

У грудні 2019 р. студентка ОС Магістр спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Светлічна О. захистила кваліфікаційну роботу на тему «Впровадження гендерної політики Ради безпеки ООН в Україні». Центр гендерних досліджень та освіти виступив партнером проєкту «Mariupol Space for Peace», який тривав протягом серпня - листопада 2019 р. Проєкт направлений на розвиток навичок співпраці між поліцією та населенням м. Маріуполя через побудову довіри до поліції для захисту безпеки та прав людини.

Науково-дослідний екологічний центр

Міжнародний центр з навколишньо-природного середовища – є сучасною науково-практичною лабораторією, на базі якої у 2019 році відбулася серія екскурсій-тренінгів для школярів-членів клубу «Зелений росток», який діє за підтримки громадського союзу «Зелений центр Метінвест». Члени клубу у пізнавальних формах дізнавались про екологічні проблеми людства та можливі шляхи зменшення негативного впливу людини на навколишнє природне середовище. Робота науково-дослідного екологічного центру спрямована на вимірювання параметрів навколишнього середовища: поверхневих, підземних вод; атмосферного повітря, ґрунту. Студенти спеціальності «Екологія» проводять практичні заняття, експерименти, досліджуючи якість води та ґрунту м. Маріуполь. На базі центру проводяться лабораторні заняття з профільних дисциплін підготовки ОС «Бакалавр», «Магістр» спеціальності «Екологія». З використанням можливостей Центру здійснюється підготовка кваліфікаційних робіт. Ведуться еколого-токсикологічні дослідження зразків природних вод урбанізованої

території з використанням ракоподібних, визначення характеру впливу гербіцидів на морфометричні показники м'якої озимої пшениці.

Протягом 2019 року реалізовувався грант за результатами участі у конкурсі соціальних проєктів «Місто нашими руками» від компанії «Метінвест»: оновлено обладнання Центру для реалізації екологічного проєкту «Еко-освітній інноваційний хаб Smart EcoLab», який має за мету сучасну підготовку фахівців-екологів з набуттям практичних навичок роботи.

Навчальна лабораторія «Телестудія МДУ-медіа»

На базі лабораторії «Телестудія МДУ-медіа» проводяться лекційні та практичні заняття для студентів освітніх програм «Журналістика», «Реклама та зв'язки з громадськістю». На базі лабораторії функціонує «Творча майстерня» журналіста, редактора, теле- та радіоведучого, медіа-тренера, голови правління ГО «Громадське радіо» А.В.Куликова. Студенти 4 курсу проходять на базі лабораторії навчально-виробничу практику. Кращі їхні роботи з тележурналістики включені у програми телеканалу «Маріупольське телебачення», а кращі роботи з радіовиробництва потрапляють до ефіру ПРАТ «ТРК«Євростудія». З 2019 року Маріупольський державний університет бере участь у міжнародному проєкті Erasmus+ «DESTIN. Journalism Education for Democracy in Ukraine: Developing Standards, Integrity and Professionalism» (Журналістська освіта задля демократії в Україні: розробка стандартів, доброчесність та професіоналізм). Лабораторія «Телестудія МДУ-медіа» є одним з структурних підрозділів університету, які залучені до участі у роботі проєкту. Також на базі навчальної лабораторії «Телестудія МДУ-медіа» регулярно проводяться практичні семінари викладачів кафедри соціальних комунікацій та зустрічі з гостями університету. Активно використовуються технічні можливості лабораторії у рамках медіа-супроводу заходів, що відбуваються в університеті.

Бібліотека елліністичних студій «Костянтинос Левендіс»

Бібліотека елліністичних студій «Костянтинос Левендіс», найбільша в Україні бібліотека грецької літератури з фондом близько 18 тисяч примірників. За 2019 рік фонд бібліотеки збільшився на 600 видань з мовознавства, методики викладання, педагогіки, літератури, історії, права, релігії, також були отримані підручники з новогрецької мови.

Протягом 2019 року на базі бібліотеки елліністичних студій «Костянтинос Левендіс» проведено ряд зустрічей, під час яких обговорювалися актуальні проблеми суспільного розвитку, зустріч Генерального консула Грецької Республіки в Маріуполі Грігоріоса Тассіопулоса зі студентами факультету грецької філології. Протягом звітного року бібліотеку відвідали представники іноземних медіа, які представляють провідні ЗМІ Греції, Латвії, Туреччини, Болгарії, Польщі, Угорщини, Грузії, Естонії, Іспанії, Кіпру, Литви та Німеччини; Представники Маріупольського офісу проєкту USAID Ukraine – USAID Україна "Економічна підтримка Східної України" на чолі з Артемом Вівдичем; делегація Міністерства закордонних справ України у складі заступника Міністра Єгора Божка і першого секретаря Департаменту стратегічних комунікацій Віталія Пейчева; декан юридичного факультету Афіньського національного університету імені Каподистрії професор Калліопі Фотіаді та проректор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, академік Вячеслав Комаров; Директор Європейської організації публічного права, экс-міністр внутрішніх справ Греції Спиридон Флогаїтіс; Надзвичайний і Повноважний Посол Італійської Республіки в Україні Давіде Ла Чечіліа; директор Британської Ради, аташе з питань культури Відділу культури Посольства Великої Британії Саймон Вільямс і радник Міністра з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, доктор філософії Кембриджського університету Шон Лохна; професорка прикладної лінгвістики Університету Західної Македонії Елені Гріва; Член Національної спілки письменників України, редактор журналу «Харків. Lit» Леонід Тома, академік Національної академії наук України, директор Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України Микола Жулинський, академік Національної академії наук України, заступник громадської організації «Просвіта» Георгій Філіпчук.

Інформаційний центр Європейського Союзу

Створений за підтримки Представництва Європейського Союзу, Інформаційний центр ЄС здійснює політику інформування молоді Маріуполя та регіону щодо Європейського Союзу. На базі Центру протягом 2019 року регулярно проводились міжнародні семінари, круглі столи, науково-практичні конференції за участі представників ЗВО, дипломатичних установ, громадських організацій та фондів, відбувалися зустрічі представників державних та іноземних делегацій, які відвідують МДУ. Так, у лютому 2019 року на базі Центру проведено зустріч студентів із Надзвичайним і Повноважним Послом Франції в Україні Ізабель Дюмон; у квітні – за сприяння Інформаційного центру ЄС та підтримки Представництва ЄС в Україні на базі МДУ у рамках проєкту «Інформаційна підтримка молодіжних Мереж ЄС в Україні» відбувся День кар'єри ЄС; у червні – студентам і науковцям прочитано відкриту лекцію Надзвичайним і Повноважним Послом Італійської Республіки в Україні Давіде Ла Чечіліа «Італія та Європа»; у жовтні 2019 року проведено зустріч з делегацією Європейського Союзу, в складі якої до МДУ прибули Генеральний директор з питань розширення ЄС Крістіан Даніелсон, Посол, Голова Представництва ЄС в Україні Матті Маасікас і керівник групи підтримки України в Європейській комісії Пітер Вагнер.

21 березня 2019 р. за підтримки Консультативної місії ЄС в Україні та у співпраці з Генеральною прокуратурою України та прокуратурою Донецької області проведено круглий стіл «Пілотування системи оцінки індивідуальної діяльності прокурорів у трьох прокуратурах Одеської, Харківської та Львівської областей». 16 травня 2019 р. у рамках Форуму молодих науковців до Дня музеїв у Європі на базі Інформаційного центру ЄС була реалізована окрема програма, яка включала презентацію діяльності музеїв та експозицій, лекцію та практикум з історії, під час яких молодь ознайомила з особливостями роботи музеїв та розширила знання про історію країн-членів ЄС. У травні 2019 р. студенти МДУ знайомили маріупольців з Європою під час заходів, присвячених Дню Європи, співorganizатором якого традиційно виступив Інформаційний центр ЄС при МДУ. Підтримуючи розвиток співпраці, у липні 2019 року для обговорення напрямів співробітництва Центр відвідала делегація Британської Ради, до складу якої входили аташе з питань культури Відділу культури Посольства Великої Британії Саймон Вільямс і радник Міністра з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, доктор філософії Кембриджського університету Шон Лохна.

Центр українознавчих студій

У 2019 році викладачі кафедри української філології та студенти спеціальності «Українська мова та література» брали активну участь у наукових, освітніх, культурно-просвітницьких, профорієнтаційних заходах Центру українознавчих студій:

1) Проведення науково-методичних семінарів та круглих столів з актуальних проблем українознавства: «Актуальні питання неолінгвістики» (березень 2019 р.); «Основні форми узагальнення та контролю знань у системі навчання української мови як іноземної» (травень 2019 р.); «Впровадження інтерактивних методів навчання у практику роботи студентів філологічних спеціальностей» (жовтень 2019 р.); «Жанр віршів на клейноди у системі панегіричної поезії українського бароко» (листопад 2019 р.); круглий стіл «Мовні маніпулятивні техніки» (травень 2019 р.);

2) Проведення заходів з нагоди ювілейних та пам'ятних дат видатних українських письменників, мовознавців, літературознавців:

- арт-вітальня Шевченкіана (205 років від дня народження Тараса Григоровича Шевченка, українського поета, художника, мислителя) (березень 2019 р.);
- круглий стіл «Володіти живими душами або «Мистецтво у стилі Гоголя» (210 років від дня народження Миколи Васильовича Гоголя – письменник, публіцист, критик)» (квітень 2019 р.);
- виставка-портрет «Людина-Історія (до 90-річчя від дня народження Романа Іваничука, українського письменника)» (травень 2019 р.);
- підготовка і проведення Тижня Української писемності та мови (листопад 2018 р.);

- написання Всеукраїнського диктанту національної єдності (8 листопада 2019 р.);

3) Проведення тематичних культурно-просвітницьких заходів за участі викладачів кафедри української філології, студентів спеціальностей «Філологія. Українська мова та література», «Середня освіта. Українська мова та література», учнів міських закладів середньої освіти:

- семінар-презентація «Українська обрядова страва: традиції і новації» (червень 2019 р.);
- семінар-презентація «Євроінтеграція – цивілізаційний вибір України (червень 2019 р.);
- урок-подорож «Новими світами» за творами українського сучасного фентезі (грудень 2019 р.);

4) Залучення студентів до участі у XX Міжнародному конкурсі української мови імені Петра Яцика; Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка тощо;

5) Співробітництво з Головним управлінням юстиції в Донецькій області (роз'яснення з приводу нового правопису та Закону про забезпечення функціонування української мови як державної), з Головним управлінням Національної поліції в Донецькій області (читання лекцій з української мови);

6) Співробітництво з міськими школами та ліцеями (Програма курсів підвищення кваліфікації для вчителів української мови та літератури «Інноваційні освітні технології викладання української мови та літератури, світової»);

7) Співробітництво з Методичним консалтинговим центром (проведення II етапу учнівської олімпіади з української мови та літератури), ЗМІ м. Маріуполя (коментар з приводу впровадження нового правопису (Мельничук І. В. для газети «Приазовський робочий», лютий 2019); коментар з приводу правопису власних назв у зв'язку з встановленням «Нульового кілометра» у м. Маріуполь (Нікольченко М. В. для «ТРК «Україна», листопад 2019).

Лабораторія соціологічних досліджень

Основними напрямками діяльності лабораторії у 2019 році були: залучення студентів до науково-дослідної роботи, зокрема через отримання ними практичних навичок зі збору, обробки, аналізу і узагальнення соціологічної інформації, створення студентських наукових колективів, спільне написання звітів та статей; виконання замовлень на соціологічні дослідження структурних підрозділів університету, державних та недержавних служб та відомств; поширення соціологічних знань серед основних споживачів освітніх послуг. Діяльність Лабораторії забезпечена ліцензованими програмами OCA та SPSS Statistics (для проведення соціологічних досліджень). Так, організовано роботу здобувачів вищої освіти з дослідження проблемних питань міжкультурної комунікації у соціологічному вимірі, висновки яких апробовані під час роботи секцій I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Міжкультурна комунікація і глокалізаційні процеси у соціологічному вимірі» (квітень 2019 р.).

У рамках гранту «Підтримка взаємодії поліції та населення на засадах партнерства у вибраних громадах Донецької та Луганської областей» із залученням Лабораторії до проєкту «Mariupol Space for Trust. Побудова довіри до поліції для захисту безпеки і прав людини» проведено соціологічне дослідження «Взаємодія поліції та населення». Опитано 1280 респондентів, результати анкетування показали, що ставлення різних верств населення до поліції відрізняється. Результати дослідження використані в роботі Національної поліції м.Маріуполя задля укріплення довіри населення до поліції, вирішення проблем безпеки та захисту прав людини, проведення профілактичної роботи із запобігання правопорушенням через заходи соціального згуртування та неформального навчання.

На базі Лабораторії завершено розробку НДР кафедри філософії та соціології «Філософська аналітика індивідуального і соціального буття людини: проблеми та рішення».

Музей історії та археології МДУ

Основними напрямками діяльності Музею у 2019 році були: комплектування музейних зібрань; експозиційна, фондова та пам'яткоохоронна роботи; допомога в організації навчально-виховного процесу; науково-дослідна діяльність. Досліджено один з курганів біля селища міського типу Ялта (9 поховань доби бронзи та раннього залізного віку), вперше проведено розкопки на території ранньосередньовічного археологічного комплексу біля селища Бойна (Словаччина). Продовжено роботу з паспортизації курганів Донеччини. Історики МДУ спільно з Донецьким обласним краєзнавчим музеєм (м. Краматорськ) провели натурні обстеження території на півдні Донецької області з метою інвентаризації відомих на даний час археологічних об'єктів, визначення їх параметрів і сучасного технічного стану для подальшої підготовки обліково-охоронної документації.

Працювала постійно діюча археологічна експозиція. Музей пропагував та популяризував досягнення історичної та археологічної науки, надавав можливість викладачам використовувати експозиційний та фондовий матеріал в науково-дослідній роботі та навчальному процесі. Освітня та виховна робота здійснювалася шляхом проведення оглядових та тематичних екскурсій, уроків-екскурсій, надання консультацій з питань історії, археології та краєзнавства.

Протягом 2019 року проведено: **41** екскурсія для **1047** відвідувачів, кінопокази у рамках міжнародного мандрівного фестивалю документального кіно про права людини DOCUDAYS UA; з метою залучення молоді до краєзнавчої, науково-дослідницької роботи, до формування, збереження та раціонального використання Музейного фонду України; вивчення історії та культури рідного краю відкрито **2** нових тематичних виставки:

- виставку, присвячену 65-річчю з дня народження відомого археолога, маріупольського краєзнавця, викладача МДУ – Володимира Костянтиновича Кульбаки (1954 – 2009 рр.) (березень 2019 р.).

- виставку, присвячену досягненням і результатам польового сезону 2019 р. археологічної експедиції МДУ (грудень 2019 р.)

Продовжено роботу з наукового опрацювання музейних зібрань (атрибуція, класифікація і систематизація, інтерпретація); організації комплектування музейних зібрань; організації та здійснення первинного обліку музейних предметів; ведення облікової документації; шифрування музейних предметів:

- музейних предметів основного фонду – 633 одиниці;

- музейних предметів допоміжного фонду «Д» (Документи) – 83 одиниці.

На базі Музею проводилися засідання історико-археологічного студентського наукового товариства МДУ, профорієнтаційні заходи для маріупольських школярів на День відкритих дверей та екскурсії.

Науково-дослідна лабораторія духовного та пізнавального розвитку особистості

У 2019 році діяльність Лабораторії була спрямована на розв'язання актуальних питань духовного виховання та пізнавального розвитку особистості й розробку технологій, що забезпечують гармонійний розвиток молодого покоління. Головними напрямками досліджень були теоретичне та експериментальне обґрунтування психолого-педагогічних основ духовного та пізнавального розвитку особистості. Одним з перспективних напрямів роботи була розробка педагогічних технологій, що дозволяють виявити індивідуальну освітню траєкторію розвитку особистості, її духовної та інтелектуальної складових, починаючи з дошкільного віку. Науково-дослідна лабораторія духовного та пізнавального розвитку особистості МДУ активно співпрацювала з Лабораторією психології дошкільника Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України та Лабораторією дошкільної освіти та виховання Інституту проблем виховання НАПН України. Успішно реалізовано Всеукраїнський проект «Впевнений старт» для дітей середнього і старшого дошкільного віку, проведено ряд заходів для педагогічних працівників м.Маріуполя: майстер-класи та семінари-практикуми для вихователів закладів дошкільної освіти; інтерактивні заняття в рамках роботи Літньої школи для педагогів Скадовщини «Освітні

ініціативи - 2019»; практичні інтерактивні заняття, навчальні ігри, дискусії та тренінги, аудиторні заняття у ЗДО з метою занурення у реальний педагогічний процес та безпосереднє спілкування з дітьми. Протягом року ставились методичні експерименти з пошуку і впровадження нових інформаційних технологій навчання, розроблялись і вдосконалювались засоби підвищення наочності навчання (макети, стенди, схеми тощо). Загалом реалізовано **7** інноваційних авторських методик, **6** творчих проєктів зі студентами спеціальності «Дошкільна освіта», **5** творчих та методичних проєктів з педагогами закладів дошкільної освіти міста Маріуполя.

Психологічна лабораторія «Образ та якість життя особистості в процесі професійного становлення»

Протягом 2019 року Психологічна лабораторія системно створювала, проводила експерименти, апробувала, освоювала та зберігала наукові та соціально значущі нововведення. Метою роботи лабораторії є стимулювання, підтримка та супровід самостійної науково-дослідної діяльності студентів, що сприяє підвищенню підготовки фахівців, а також забезпеченню ефективної організації особистісного простору та якості життя.

Організовано роботу здобувачів вищої освіти з дослідження теоретико-методологічних аспектів організації життєдіяльності особистості, особливостей життєдіяльності особистості в контексті сучасних соціальних змін, прикладних аспектів професійної діяльності в сучасній психології, висновки яких апробовані під час роботи секцій II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Науково-прикладні аспекти сучасної психології в ситуації соціальних змін» (березень 2019 р.).

У 2019 році також було проведено:

- *Просвітницький захід присвячений «Дню психічного здоров'я»,* що був спрямований на актуалізацію і поширення новітнього психологічного досвіду, підвищення ствердження позитивного світосприйняття, подолання песимістичних настроїв та формування впевненості у власних життєвих силах (профілактику суїцидальної поведінки). Співробітниками кафедри практичної психології та студентами спеціальності «Практична психологія» підготовлені просвітницькі тематичні заходи, інтерактивний простір позитивного спілкування, майстер-класи, фото-зони:

- Інтерактивний простір позитивного спілкування, де кожен студент та співробітник отримав «Яблуко-бажання» з мотиваційними настановами відомих діячів і видатних особистостей, щодо покращення життя;
- Майстер-клас з оригамі: «Зроби птаха щастя власними руками»;
- Майстер-клас: творча майстерня «Побажай собі омріяного майбутнього»;
- Фото-зони: «Кожен в житті робить власний вибір» та «Створи бажану емоцію».

- *Круглий стіл «Зв'язок теперішнього та майбутнього».* - для здобувачів вищої освіти факультету, науково-педагогічних працівників та потенційних абітурієнтів. В рамках проведення профорієнтаційної роботи під час круглого столу викладачі кафедри та студенти спеціальності «Психологія» спільно з учнями обговорили значущість професії психолога для сучасного українського суспільства, можливості реалізації спеціаліста-психолога в різних сферах життя та діяльності, як в межах України, так і за кордоном.

- *Літня психологічна школа «Простір твоїх можливостей, старшокласник!»*, метою якої є популяризація спеціальності «Психологія» серед учнів старших класів, сприяння особистісному розвитку учнівської молоді, усвідомленню перспектив власного майбутнього, побудові ефективних моделей взаємодії з іншими та опанування нових соціальних навичок.

Юридична клініка «ЮрАзов'є»

Юридична клініка Маріупольського державного університету «ЮрАзов'є» є базою для практичного навчання та проведення навчальної практики здобувачів вищої освіти старших курсів, що проходять підготовку за напрямом «Право». До організації роботи Клініки залучено **6** фахівців. Протягом 2019 року щотижня здійснювався постійний прийом громадян у

приміщенні наукової бібліотеки МДУ (за адресою: пр. Будівельників, 129) у вівторок та четвер з 14:30 до 16:30, а також за окремим графіком надаються консультації спільно з працівниками Головного територіального управління юстиції.

Розширено співробітництво із закладами вищої освіти, що здійснюють підготовку фахівців-юристів, із судовими, правоохоронними органами, органами юстиції, державної влади і місцевого самоврядування, з іншими установами та організаціями, зокрема з Головним територіальним управлінням юстиції у Донецькій області, Маріупольським міським центром з надання безоплатної вторинної допомоги. Також протягом 2019 року На базі клініки у 2019 році надано юридичні консультації на **53** звернення громадян: **2** – у галузі господарського та господарського-процесуального права; **3** – у галузі сімейного права; **6** – у галузі трудового права; **3** – у галузі адміністративного права; **16** – у галузі цивільного та цивільно-процесуального права; **23** – у галузі права соціального захисту та пенсійного забезпечення

Також консультантами Юридичної клініки за звітний період проведено ряд правоосвітніх, правороз'яснювальних навчально-практичних заходів (відкриті зустрічі, семінари, круглі столи) зі старшокласниками. Продовжено співпрацю з Асоціацією юридичних клінік України та участь в діяльності Координаційної ради молодих юристів при Головному територіальному управлінні юстиції в Донецькій області. Студенти-консультанти та керівник юридичної клініки приймали участь в науково-практичних семінарах з метою підвищення правової свідомості студентів-консультантів юридичних клінік по наданню громадянам безоплатної правової допомоги.

З жовтня 2019 р. у рамках проекту UPSHIFT від міжнародного фонду UNICEF Ukraine та Фонду «Професійний розвиток Харкова» за фінансової підтримки Європейського Союзу здійснюється реалізація гранту і практично втілюється розроблений студентами-правниками проєкт Studconsult, метою якого є надання безоплатної правової допомоги громадянам. Кошторис проєкту складає 33761 грн.

Центр Балто-Чорноморських регіональних досліджень

У 2019 році основним напрямом роботи Центру є реалізація спільно із ЗВО-партнерами заходів щодо розвитку проєкту Еразмус+ «Переосмислення регіональних досліджень: Балто-Чорноморський зв'язок» задля сприяння розвитку вищої освіти в Україні та допомоги університетам відповідати найвищим освітнім стандартам, розвивати вітчизняним університетам зв'язки з університетами-партнерами в Європі, залучати іноземних студентів та проводити наукові розвідки у Балто-Чорноморському регіоні, досліджуючи його історичний, політичний, економічний та культурний розвиток. Для впровадження на спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» в МДУ протягом 2019 року розроблялися навчальні модулі, пов'язані з Балто-Чорноморськими студіями, а також спільно із зарубіжними університетами – магістерська програма, у межах якої студенти досліджуватимуть національне та міжнародне співробітництво між країнами регіону і перспективи регіону в контексті європейської інтеграції та регіонального співробітництва. Поточні результати реалізації проєкту були обговорені у квітні 2019 року під час робочої зустрічі в Університеті імені Адама Міцкевича у Познані (Польща). Крім розробленої англійської магістерської програми «Балто-Чорноморські студії», також були представлені розроблені науковцями МДУ чотири англійські курси: «Міграційні процеси і політика в Балто-Чорноморському регіоні», «Політика історичної пам'яті в Балто-Чорноморському регіоні», «Медіа, комунікації та інформаційні війни в Балто-Чорноморському регіоні», «Етнополітична динаміка країн Балто-Чорноморського регіону».

У червні 2019 року у ході робочої наради консорціуму університетів-учасників проєкту Еразмус+ «Переосмислення регіональних студій: Балто-Чорноморський зв'язок», яка проходила на базі Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, обговорено і представлено програми курсів у рамках нової англійської магістерської програми «Балто-Чорноморські регіональні студії», яка впроваджуватиметься у Львові. Вчені МДУ презентували англійські курси «Етнополітична динаміка у Балто-Чорноморському регіоні» (розробники доцент Сергій

Пахоменко, доцент Анастасія Трофименко) та «Медіа, комунікація та інформаційні війни у Балто-Чорноморському регіоні» (розробник доцент Ганна Трифонова). Крім того, викладачі поділилися досвідом викладання. Магістерська програма також була презентована на засіданні політичного клубу при Українському культурному осередку в Парижі (липень 2019 р.)

В рамках реалізації проєкту взято участь у науковому саміті «Чорне море як простір регіонального та міжнародного співробітництва», що відбувся в Стамбульському технічному університеті Йилдиз і на якому були представлені як загальні бачення геополітичної ситуації в регіоні, так і дослідження конкретних політичних, енергетичних, історичних, екологічних питань, а також перспектив туристичного розвитку (грудень 2019р.).

Також на базі Центру протягом 2019 року проведено:

- круглий стіл «Україна- НАТО: перспективи співпраці» за участю заступника Міністра Закордонних справ України Єгора Божка і першого секретаря Департаменту стратегічних комунікацій Віталія Пейчева. За підсумками зустрічі керівництво університету й МЗС України домовилося продовжити співпрацю щодо сприяння МЗС України в організації навчання студентів та підвищення кваліфікації викладачів з питань діяльності Північноатлантичного альянсу, а також наданні допомоги вченим МДУ у рамках програми НАТО «Наука заради миру та безпеки» (квітень 2019)

- панельну дискусію «Найкращі професії майбутнього: чому варто інвестувати час зараз», у ході якої молодь дізналася про ситуацію на ринку праці Донецького регіону, світові та європейські тренди в питаннях професійних компетенцій, роль мереж ЄС у створенні молодіжного нетворкінгу. (проведено в рамках Днів кар'єри ЄС, квітень 2019р.)

Протягом року в рамках курсу «Етнополітична динаміка у Балто-Чорноморському регіоні» зі студентами спілкувалися послы Латвії, Литви, Естонії; регулярними були зустрічі з іноземними журналістами в рамках програми Академії української преси.

VII. Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

(надати загальну інформацію про стан міжнародного наукового співробітництва установи: характеристику основних напрямів міжнародного наукового і науково-технічного співробітництва, приклади їх успішної реалізації та перспективи розвитку) (до 20 рядків)

Міжнародне співробітництво є одним пріоритетних напрямків діяльності МДУ. Власна модель міжнародної діяльності МДУ передбачає комплексне співробітництво з міністерствами освіти, міністерствами закордонних справ, дипломатичними представництвами, обласними адміністраціями, меріями, провідними університетами, фондами, державними та громадськими організаціями зарубіжних країн. Зацікавленість закордонних партнерів у спільній діяльності з Маріупольським державним університетом свідчить про ефективну роботу, спрямовану на забезпечення якісної підготовки студентів, розширення освітніх, наукових та культурних зв'язків та позиціонування університету серед країн-партнерів як перспективного та авторитетного закладу вищої освіти, що динамічно розвивається.

Яскравим свідченням ефективної реалізації моделі міжнародної співпраці, інтеграції у європейський освітній простір є той факт, що МДУ, не зважаючи на складну соціально-політичну ситуацію, постійно відвідують іноземні делегації, представники яких, читають лекції для студентів та викладачів університету, проводять майстер-класи, беруть участь у різних заходах, що проходять у МДУ. Сьогодні географія міжнародних зв'язків МДУ доволі широка і виходить за рамки європейського континенту. У звітному році університет відвідали 23 офіційні іноземні делегації загальною чисельністю **64** особи. Станом на кінець 2019 року університетом підписано **115** угод про співробітництво з іноземними партнерами.

Завданню адаптувати досвід передових університетів світу та впроваджувати його в практику МДУ за всіма напрямками слугує активна участь науковців університету в розробці та реалізації міжнародних освітніх та наукових проєктів, серед яких найперспективнішими є:

Проєкт Еразмус+ «Переосмислення регіональних досліджень: Балто-Чорноморський зв'язок», що реалізується за участі провідних вишів Естонії, Польщі, Швеції, Литви та України,

і ставить метою підвищення ефективності діяльності університетів України у підготовці фахівців з міжнародних відносин та регіональних досліджень, модернізацію регіональних досліджень в Україні через впровадження англomовної магістерської програми з регіональних досліджень Балто-Чорноморського регіону. За підсумками проекту в МДУ в рамках спеціалізації, пов'язаної із вивченням Балто-Чорноморського регіону, студенти і викладачі, які працюватимуть над цією проблематикою, отримають можливість стажуватися й проходити практики в університетах Естонії, Швеції, Литви та Польщі.

Проект Еразмус+ «Журналістська освіта за демократію в Україні», що координується Університетом Бат Спа (Велика Британія) у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Українською асоціацією студентів та об'єднує 10 провідних українських університетів. За результатами проекту розробляються Національні рекомендації щодо впровадження оновлених програм підготовки журналістів у ЗВО України. У березні 2020 року заплановано презентацію англomовних версій освітніх програм з журналістики, які проходитимуть оцінювання європейськими колегами та перевірку на готовність до впровадження у навчальний процес за європейськими нормами.

Міжнародний проєкт Гете-Інституту «Цифровий мережевий університет», що реалізується спільно з університетами Німеччини, Австрії, Грузії, України та іншими країнами, підтримується Федеральним міністерством закордонних справ Німеччини у рамках програми «Східне партнерство» і ставить метою сприяння взаємному порозумінню, що відбуватиметься через структурований міжкультурний обмін та спільне створення навчальних пропозицій у сферах освіти для сталого розвитку, інтер- або транскультурності, запобігання конфліктів та пошуку миру.

Крім того, участь науковців МДУ у проєкті **«Зміни педагогічних факультетів та університетів у XXI столітті»**, який реалізує Університет Масарика (Чеська Республіка) за підтримки Чеської агенції розвитку, дозволила розширити можливості працівників середнього менеджменту та викладачів українських університетів, які готують майбутніх учителів, а також участь студентів у програмах мобільності.

Участь у семінарі «Бачення та стратегічне планування інституційного розвитку ЗВО» у рамках проєкту **«Зміцнення переміщених українських університетів задля сталого розвитку»**, що реалізується Програмою імені Фулбрайта в Україні за фінансової підтримки Посольства США в Україні, спрямована на запровадження ефективної внутрішньої системи забезпечення якості освіти, розробку стратегічного плану розвитку МДУ.

Детальні дані щодо тематики співробітництва з зарубіжними партнерами (окремо по кожній країні) викласти за формою (тільки ті, з якими укладено договори на виконання науково-дослідних робіт або отримано гранти)

**Інформація про стан міжнародного наукового співробітництва установи:
характеристика основних напрямів міжнародного наукового і науково-технічного
співробітництва, приклади їх успішної реалізації та перспективи розвитку**

Країна партнер (за алфавітом)	Установа - партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітництва
Республіка Болгарія	Економічна академія ім Д.А. Ценова	Науково-освітнє співробітництво	Договір про співробітництво. Термін дії: 2017 – 2022	Публікація наукових статей викладачів Економічної академії ім. Д.А. Ценова у наукових виданнях МДУ. Спільна організація та проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Особливості інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір»

Великобританія	Університет Бат Спа	Науково-освітнє співробітництво	Угода про спільну участь у проєкті Еразмус +. Термін дії: 2018-2021	Розробка проєкту Еразмус+ «Журналістська освіта за демократію в Україні». Підвищення якості бакалаврських і магістерських програм із журналістики до стандартів ЄС, сприяння працевлаштуванню студентів за фахом, просуванню медіаграмотності у суспільстві, налагодженню міжнародної мобільності. Удосконалення оснащення лабораторій факультетів журналістики України.
Грецька Республіка	Демокритський університет Фракії	Науково-освітнє співробітництво	Договір про співробітництво. Термін дії: безстроковий. Угода про спільну участь у проєкті Еразмус+. Термін дії 2018 – 2019	Розробка та узгодження договору з академічної мобільності за проєктом Еразмус+. Участь двох студентів у програмі академічної мобільності (Шабан А., ОС «Магістр», «Філологія. Мова і література (новогрецька)»; Чернікова А., ОС «Бакалавр», «Початкова освіта»). Навчання у МДУ Циріміягоса Я., студента Університету Фракії імені Демокрита у МДУ протягом другого семестру 2018-2019 навчального року. Читання лекцій викладачів ФІМ (проф. Павленко О.Г., доценти Воевутко Н.Ю., Мараховська Н.Г.) на Відділенні мов, літератур і культур країн Причорномор'я Університету Фракії імені Демокрита за Програмою мобільності Higher Education Erasmus+ KA107 – Staff Mobility for Teaching and Training.
	Центр грецької мови Міністерства освіти, навчання впродовж життя та релігії Греції	Робота акредитованого в Міністерстві освіти, навчання впродовж життя та релігії Греції екзаменаційного центру на отримання міжнародного сертифіката з новогрецької мови на базі МДУ	Договір про співробітництво. Термін дії: безстроковий	Проведення іспиту на отримання міжнародного сертифіката з новогрецької мови
	Європейська організація публічного права	Співробітництво в галузі юридичної освіти і науки	Договір про співробітництво в галузі юридичної освіти і науки. Термін дії: безстроковий	Щорічне спільне проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний розвиток державотворення та правотворення: проблеми теорії та практики»; співорганізатор міжнародної науково-практичної конференції «Правова доктрина: міжнародний досвід та практична реалізація в Україні» (МДУ, травень 2019р.).
	Афінський національний	Науково-освітнє співробітництво	Договір про співробітництво.	Розробка договору з академічної мобільності за проєктом Еразмус +.

	університет імені Каподистрії		Термін дії: безстроковий. Угода про спільну участь у проєкті Еразмус+. Термін дії: 2018 – 2021	Участь викладача і студентки МДУ у програмах академічної мобільності (Пефтієва О.Ф., доцент кафедри теорії та практики перекладу; Білоусова І., ОС «Магістр», «Філологія. Переклад (новогрецька)»)
	Університет Західної Македонії (м. Флоріна)	Програма мобільності Higher Education Erasmus+ KA107	Mobility Agreement Staff Mobility For Teaching and Training (09-13.09.2019)	Читання лекцій Елені Грива, професора Університету Західної Македонії для студентів МДУ
Естонська Республіка	Університет м. Тарту	Науково-освітнє співробітництво	Угода про спільну участь у проєкті Еразмус +. Термін дії: 2017-2020	Розробка проєкту Еразмус+ «Переосмислення регіональних досліджень: Балто-Чорноморський зв'язок». Впровадження навчальних модулів, пов'язаних з Балто-Чорноморськими студіями, розробка магістерської програми, у межах якої студенти досліджуватимуть національне та міжнародне співробітництво між країнами регіону і перспективи регіону в контексті європейської інтеграції та регіонального співробітництва
Італійська Республіка	Університет Базилікати	Науково-освітнє співробітництво	Договір про співробітництво. Термін дії: 2016 – 2019	Спільна участь ЗВО у науково-освітніх проєктах у рамках міжнародної програми Еразмус+, академічні та культурні обміни, проведення спільних археологічних досліджень
	Університет м. Реджо Калабрія	Мовні стажування студентів	Договір про співробітництво. Термін дії: 2017 – 2022	Стажування, отримання стипендії та сертифікату студенткою Тарасовою Х.
	Університет для іноземців м. Перуджа	Мовні стажування студентів	Договір про співробітництво. Термін дії: 2016 – 2019.	Стажування, отримання стипендії та сертифікату студенткою Болховітіною К.
Республіка Кіпр	Відкритий університет Кіпру	Науково-освітнє співробітництво	Договір про співробітництво. Термін дії: безстроковий. Угода про спільну участь у проєкті Еразмус+. Термін дії 2018 – 2021	Розробка договору з академічної мобільності за проєктом Еразмус+. Участь викладача МДУ у програмі викладацької мобільності: читання курсу лекцій з діалектології та соціолінгвістики, ознайомлення з технологіями повного дистанційного навчання у відкритому університеті Кіпру; участь у конференції «Основні принципи викладання у багатомовній аудиторії» на базі Педагогічного інституту Кіпру (Жарікова Ю.В., к.філол.н., доцент, завідувач кафедри грецької філології та перекладу)
Німеччина	Гете-Інститут	Науково-освітнє співробітництво	Угода про кооперацію. Термін дії: 2016-2019	Впровадження: - методичних матеріалів серії DLL (Deutsch Lehren Lernen – «Вчимося навчати німецької») у навчальний процес факультету іноземних мов

				МДУ; - методичних посібників в режимі Blended Learning (комбінованого навчання (онлайн плюс аудиторні заняття). Безкоштовний доступ до онлайн-курсів на платформі moodle Гете-інституту. Реалізація міжнародного проекту «Цифровий мережевий університет», у рамках якого ЗВО-учасники надають в онлайн-режимі навчальні курси, які сертифіковані за Загальноєвропейською системою взаємного визнання оцінок ECTS і визнаються усіма мережевими партнерами.
Республіка Молдова	Кагульський державний університет імені Б.П. Хаздеу	Науково-освітнє співробітництво	Договір про співробітництво. Термін дії: безстроковий	Публікація наукових статей викладачів Кагульського державного університету імені Б.П. Хаздеу у наукових виданнях МДУ. Участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Особливості інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір»
	Комратський державний університет	Науково-освітнє співробітництво	Договір про співробітництво. Термін дії: безстроковий	Публікація наукових статей викладачів Комратського державного університету у наукових виданнях МДУ. Спільна організація та проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Особливості інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір»
Республіка Польща	Полонійна академія в Ченстохові	Науково-освітнє співробітництво	Договір про співробітництво. Термін дії: безстроковий	Реалізація програми подвійних дипломів для студентів МДУ.

VIII. Відомості щодо поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності, доступу до електронних колекцій наукової періодики та баз даних провідних наукових видавництв світу про патентно-ліцензійну діяльність (із зазначенням окремо кожної бази та відповідного трафіка)

Створенню ефективної освітньо-наукової інфраструктури, інформаційному та документальному забезпеченню навчально-виховного і наукового процесів університету сприяє розвиток його наукової бібліотеки. У звітному році основними завданнями наукової бібліотеки були: подальше формування документального фонду відповідно до спеціальностей і наукових досліджень університету, формування власних електронних інформаційних ресурсів та забезпечення доступу користувачів бібліотеки до вітчизняних, світових інформаційних ресурсів; забезпечення механізмів інтеграції науки університету до світової наукової комунікації; реалізація міжнародного проекту «Вікно в Америку» («Window on America Mariupol»).

Успішному виконанню поставлених завдань сприяє розвинута структура наукової бібліотеки, яка має 5 відділів з 7 секторами, 2 абонементи, 3 читальні зали з комп'ютеризованими читацькими місцями, інформаційно-ресурсний центр «Вікно в Америку».

Фонд бібліотеки має універсальний характер і комплектується відповідно до спеціальностей та наукових досліджень університету сучасними вітчизняними, іноземними

виданнями. За звітний рік фонд поповнився майже на 2 тис. примірників нових видань й на початок 2020 року становить близько 160 тис. примірників навчальної, наукової, довідкової та художньої літератури. На початок 2020 року загальний фонд періодичних видань бібліотеки нараховує 385 найменувань, з них наукових – 217. Власні електронні інформаційні ресурси бібліотеки складаються з Електронної бібліотеки, Електронного каталогу, Електронної картотеки статей, баз даних «Праці викладачів МДУ», «МДУ у засобах масової інформації», «Періодичні видання у вільному доступі» тощо. Їх обсяг за звітний рік збільшився на 13 тис. записів і на кінець звітного року становить понад 182 тис.

З метою подальшого підвищення рейтингу університету та якості наукової комунікації, інтеграції університетської науки до світового наукового простору бібліотекою протягом року проводилась робота з подальшого розвитку Електронного інституційного репозитарію Маріупольського державного університету (eIR MSU), його включення до міжнародних реєстрів The Registry of Open Access Repositories (ROAR), Directory of Open Access Repositories (OpenDOAR). Користувачам бібліотеки надавався постійний доступ до міжнародних баз даних Scopus, Web of Sciences, eLibraryUSA, DPA NEWS JournalTOCs, вітчизняних TEX МЕДІА ГРУП, «Центр навчальної літератури».

Власне інформаційне представництво бібліотеки в мережі Інтернет представлено офіційним сайтом у поєднанні з іншими інформаційними каналами. Сторінки сайту надають актуальну та оперативну інформацію за всіма напрямками діяльності бібліотеки, у тому числі про власні й світові науково-освітні інформаційні ресурси, а також про заходи з підвищення наукометричних показників праць авторів. Дієвою формою надання інформації з питань наукової, науково-дослідної діяльності країни та зарубіжжя є сторінка бібліотеки «Бібліотека – науковцю».

У звітному році бібліотекою була подовжена робота з інтеграції серій «Вісника Маріупольського державного університету» до світового наукового інформаційного простору: до міжнародної наукометричної бази даних Index Copernicus, до відкритих міжнародних репозитаріїв наукової інформації та електронних бібліотек. Створення бібліометричних профілів всіх серій видання дозволило приймати участь в Рейтингу наукових періодичних видань в системі «Бібліометрика української науки». За результатами 2011-2019 років була підготовлена аналітична довідка «Аналіз авторського складу серій видання «Вісник Маріупольського державного університету». У звітному році відповідно до Наказу МОН України від 15.01.2018 за № 32 «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України» було подовжено роботу з підготовки серій «Вісника Маріупольського державного університету» щодо їх включення до оновленого переліку фахових видань України.

Велика увага у звітному році приділялась співпраці з Посольством США в Україні, Американським домом в реалізації проєкта «Вікно в Америку», з Національною бібліотекою України ім. В.І. Вернадського у формуванні бази даних «Наукова періодика України», ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського у створенні єдиного інформаційного середовища бібліотек освітянської мережі країни, а також НТБ Дніпропетровського національного університету, Дніпропетровською обласною науковою універсальною бібліотекою, НТБ ПДТУ, бібліотекою ДонДУУ, Центральною міською бібліотекою ім.В.І.Короленка м.Маріуполь, Національною спілкою краєзнавців України, Маріупольською спілкою краєзнавців Маріупольським краєзнавчим музеєм. Бібліотека є учасницею проєктів «Придніпровський корпоративний каталог», «Електронний каталог періодичних видань м. Маріуполя» та організатором корпоративної бази даних «Інформаційне забезпечення бібліотечної справи».

Наукова бібліотека університету сьогодні є потужним інформаційним центром, одним з найбільших книгосховищ міста, здатним задовольняти не тільки навчально-виховну та наукову діяльність університету, але й різноманітні документальні, інформаційні та культурні потреби мешканців Маріуполя.

ІХ. Інформація про науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів (коротко зазначити тематику, зареєстровану в УкрІНТЕІ, наукових керівників, науковий результат, його значимість – до 40 рядків)

В МДУ широко використовується такий важливий шлях підтримки й розвитку науки, як кафедральні науково-дослідні роботи, що виконуються в рамках робочого часу викладача.

1. «Трансформація політичних систем країн світу в умовах глобалізації» (номер державної реєстрації № 0119U001313, наук.кер. Балабанов К.В.). *Науковим напрямом* дослідження є особливості розвитку сучасних політичних процесів за умов цивілізаційних змін та впливу глобалізації. **Результати дослідження:** **2** розділи колективної монографії, **19** наукових статей у виданнях, що входять до переліку наукових фахових видань України і наукометричних баз даних, **22** тези наукових доповідей.

2. «Розвиток італійської мови, літератури та культури в історичній та сучасній площині» (номер державної реєстрації № 0119U001311, наук.кер. Трифонова Г.В.). *Науковим напрямом* дослідження є історичні традиції та сучасний стан італійської мови, літератури та культури. **Результати дослідження:** **1** розділ колективної монографії, **6** наукових статей (з них **1** – у виданні, що включено до переліку наукових фахових видань України, **5** – у зарубіжних виданнях), **11** тез наукових доповідей.

3. «Теоретично-методичні засади професійної підготовки фахівців у галузі журналістики, реклами та PR у контексті компетентнісного підходу» (номер державної реєстрації № 0118U003554, наук.кер. Іванова Т.В.). *Науковим напрямом* дослідження є соціально-комунікаційні технології, засоби масової комунікації, феномен корпоративної соціальної відповідальності. **Результати дослідження:** **5** монографій, **1** розділ у колективній монографії, **5** методичних розробок, **16** методичних рекомендацій, **6** наукових статей (з них **2** – у зарубіжних виданнях, **1** – у фаховому виданні, що включено до наукометричної бази даних Scopus), **15** тез наукових доповідей, участь у **1** грантовому проекті (проект європейської програми Еразмус+ «Журналістська освіта задля демократії в Україні: розробка стандартів, доброчесність та професіоналізм»)

4. «Актуальні проблеми українського літературознавства, лінгвістики та лінгводидактики» (номер державної реєстрації №0119U100971, наук.кер. Мельничук І.В.). *Науковим напрямом* дослідження є системно-цілісний аналіз сьогочасних проблем розвитку філологічної науки. **Результати дослідження:** **1** навчальний посібник, **1** методична розробка, **15** наукових статей (з них **11** – у виданнях, що включені до Переліку фахових видань України, **2** – у зарубіжних виданнях), **14** тез наукових доповідей.

5. «Культурологія в системі соціально-гуманітарного знання» (номер державної реєстрації №0119U001316, наук.кер. Сабадаш Ю.С.). *Науковим напрямом* дослідження є погляди на місце й роль культурології в системі соціально-гуманітарного знання, розвиток сучасних культурологічних шкіл. **Результати дослідження:** опубліковано **1** монографію (колективна), **2** навчальних посібники, **7** наукових статей (з них **1** – у виданні, що включено до наукометичної бази даних Scopus), **15** тез наукових доповідей.

6. «Компаративний опис мов і літератур: лінгвокультурологічний аспект» (номер державної реєстрації №0116U000051, наук.кер. Гусєва О.І.). *Науковим напрямом* дослідження є актуальні проблеми порівняльного аналізу та опису різних аспектів розвитку сучасних мов та літератур. **Результати дослідження:** **1** розділ у колективній монографії, **1** підручник, **3** навчальні посібники, **5** методичних рекомендацій, **17** наукових статей (з них **13** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних; **4** – у зарубіжних виданнях), **5** тез наукових доповідей, захист **2** кандидатських дисертацій.

7. «Грецький лінгвокультурний простір» (номер державної реєстрації №0116U000050, наук.кер. Жарікова Ю.В.). *Науковим напрямом* дослідження є актуальні проблеми грецького мовознавства та літературознавства теоретичного та прикладного характеру. **Результати дослідження:** 4 навчальні посібники, 5 методичних розробок, 14 наукових статей (з них 6 – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, і видань, що входять до наукометричних баз даних, 3 – у зарубіжних виданнях), 12 тез наукових доповідей.

8. «Лексико-граматичні одиниці різноструктурних мов: зародження функціонування та реалізація у мові та мовленні» (номер державної реєстрації № 0119U001311, наук.кер. Гутнікова А.В.). *Науковим напрямом* дослідження є історико-генетичні й типологічні особливості досліджуваних мовних груп, літературні процеси сучасної генеалогії, теоретичні та методичні засади лінгводидактики. **Результати дослідження:** 1 розділ колективної монографії, 3 навчальні посібники, 11 наукових статей (з них 7 – у виданнях, що включені до Переліку фахових видань України та міжнародних наукометричних баз даних, 3 – у зарубіжних виданнях), 17 тез наукових доповідей.

9. «Мовні одиниці різних рівнів сучасних германських, слов'янських та новогрецької мов: когнітивний, комунікативний, порівняльний аспекти» (номер державної реєстрації № 0117U003194, наук.кер. Шепітько С.В.). *Науковим напрямом* дослідження є сучасні германські, слов'янські та новогрецька мови, методи аналізу їх мовних одиниць. **Результати дослідження:** 2 навчальні посібники, 2 методичні розробки, 9 наукових статей (з них 8 – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних; 1 – у виданні, що включено до наукометричної бази даних Web of Science), 12 тез наукових доповідей.

10. «Прийняття рішень в умовах невизначеностей в технічній, соціально-економічній і освітній галузях діяльності людини» (номер державної реєстрації № 0115U003034, наук.кер. Шабельник Т.В.). *Науковим напрямом* дослідження є складні технічні, соціально-економічні та освітні системи. **Результати дослідження:** 1 розділ у колективній монографії, 5 навчальний посібник, 2 методичні рекомендації, 7 наукових статей (з них: 6 – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України; 6 у виданнях, що входять до наукометричних баз даних, 1 – у зарубіжному виданні, що входить до наукометричної бази Scopus / Web of Science) 12 тез наукових доповідей, отримано 1 патент.

11. «Зміст філологічної освіти в системі професійної підготовки вчителів англійської мови та філологів» (номер державної реєстрації № 0118U003553, наук.кер. Федорова Ю.Г.). *Науковим напрямом* дослідження є філологічна освіта, підготовка вчителів англійської мови. **Результати дослідження:** 1 монографія, 3 навчальних посібники, 19 наукових статей (з них 10 – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України та міжнародних наукометричних баз даних, з яких 2 – у виданнях, що включено до наукометричної бази даних Web of Science, 5 – у зарубіжних виданнях, з яких 1 – у виданні, що включено до наукометричної бази даних Scopus, 1 – у виданні, що включено до наукометричної бази даних Web of Science), 17 тез наукових доповідей.

12 «Особливості життєдіяльності особистості в сучасному просторі соціальних змін» (номер державної реєстрації № 0115U003036, наук.кер. Горбань Г.О.). *Науковим напрямом* дослідження є соціально-психологічні особливості життєдіяльності особистості в сучасному просторі соціальних змін. **Результати дослідження:** 1 навчальний посібник, 5 методичних рекомендацій, 2 наукові статті (з них 1 - у виданні, що включено до переліку наукових фахових видань України, 1 – у зарубіжному виданні), 13 тез наукових доповідей.

13. «Фахова підготовка в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи в умовах реалізації стратегії сталого розвитку українського суспільства» (номер державної реєстрації № 0119U001315, наук.кер. Янковський С.В.). *Науковим напрямом* дослідження є специфіка фахової підготовки спеціалістів в галузі інформаційної, архівної справи в умовах трансформації освітньої діяльності. **Результати дослідження:** 2 навчальних посібники, 6 методичних розробок,

5 наукових статей (з них 4 – у виданнях, що включені до Переліку фахових видань України, з яких 1 – у виданні, що включено до наукометричної бази даних Scopus; 1 – у зарубіжному виданні), 15 тез наукових доповідей..

14. «Теоретико-методологічне забезпечення та розробка інструментарію модернізаційної моделі регіонального розвитку в нових територіально-просторових умовах» (номер державної реєстрації № 0118U000551, наук.кер. Булатова О.В.). *Науковим напрямом* дослідження є теоретико-методологічні підходи щодо концептуальних засад регіонального розвитку та міжрегіонального співробітництва на інтеграційній основі. **Результати дослідження:** 1 монографія, 2 розділи у колективній монографії, 4 навчальні посібники, 2 методичні розробки, 26 наукових статей (з них 16 – опубліковано у виданнях, що входять до переліку наукових фахових видань України і наукометричних баз даних, 11 – у зарубіжних виданнях, з яких 4 – у виданнях, що включено до наукометричної бази даних Web of Science), 26 тез наукових доповідей.

15. «Теоретико-методичні засади професійної підготовки педагогів дошкільної освіти в умовах європейського вибору» (номер державної реєстрації № 0115U003033, наук.кер. Демидова Ю.О.). *Науковим напрямом* дослідження є процес підготовки бакалаврів і магістрів дошкільної освіти в класичному університеті. **Результати дослідження:** 2 навчальні посібники, 16 методичних розробок, 6 наукових статей у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, що входять до наукометричних баз даних, з них 1 – у фаховому виданні, що входить до наукометричної бази Web of Science; 4 статті в іноземних виданнях; 13 тез наукових доповідей, 1 захист докторської дисертації.

16. «Філософська аналітика індивідуального і соціального буття людини: проблеми та рішення» (номер державної реєстрації № 0116U000053, наук.кер Попович О.В.). *Науковим напрямом* дослідження є проблеми співвідношення індивідуального і соціального, механізми саморозвитку суспільства, творчі можливості людини, її ціннісне самовизначення, відновлення життєтворчих функцій. **Результати дослідження:** 2 навчальні посібники, 15 наукових статей у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, що входять до наукометричних баз даних, з них 1 – у фаховому виданні, що входить до наукометричної бази Web of Science, 7 тез наукових доповідей.

17. «Проблеми та перспективи розвитку національної правової системи України в умовах європейської міждержавної інтеграції» (номер державної реєстрації № 0116U000048, наук.кер Годованик Є.В.). *Науковим напрямом* дослідження є вдосконалення правового механізму забезпечення європейських стандартів в умовах міждержавної інтеграції України. **Результати дослідження:** 1 монографія та 2 розділи колективної монографії, 1 підручник, 12 навчальних посібників, 56 методичних рекомендацій, 33 наукові статті (з них 18 у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних, 12 – у виданнях, що включені до наукометричної бази Scopus, 13 – у зарубіжних виданнях) 36 тез наукових доповідей, захист 1 кандидатської дисертації.

18. «Актуальні проблеми історії України. Сучасне бачення» (номер державної реєстрації № 0118U003556, наук.кер Романцов В.М.). *Науковим напрямом* дослідження є актуальні проблеми в галузі історичної науки. **Результати дослідження:** 1 монографія, 3 навчальних посібники, 1 методична розробка, 17 наукових статей (з них 10 – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України та міжнародних наукометричних баз даних, з яких 1 – у виданні, що включено до наукометричної бази даних Web of Science, 2 – в іноземних виданнях), 29 тез наукових доповідей.

19. «Здоров'язбережувальні та рекреаційно-оздоровчі технології в галузі фізичної культури та спорту» (номер державної реєстрації № 0118U003555, наук.кер Осіпцов А.В.). *Науковим напрямом* дослідження є проблемні аспекти здорового способу життя, розробки та застосування здоров'язбережувальних та рекреаційно-оздоровчих технологій. **Результати дослідження:** 1 розділ колективної монографії, 4 навчальні посібники, 18 наукових статей (з них 8 – у виданнях,

що включені до Переліку фахових видань України та наукометричних даних, **5** – у виданнях, що включені до наукометричних баз Scopus / Web of Science; **5** - у зарубіжних виданнях); **5** тез наукових доповідей.

Виконання зазначених розробок здійснюються індивідуально та колективами (тематичними групами), до складу яких входять науково-педагогічні працівники, докторанти, аспіранти та студенти.

Х. Розвиток матеріально-технічної бази досліджень

В МДУ створено сучасну матеріально-технічну та навчально-методичну базу: **5** навчальних корпусів, гуртожиток, сучасний спортивний комплекс, **12** комп'ютерних центрів з підключенням до локальної мережі та до мережі Інтернет, оснащення навчального процесу сучасними ТЗН, методичні кабінети, предметні аудиторії, бібліотека з **3** спеціалізованими читальними залами, загальний фонд якої становить близько **160** тисяч примірників навчальної, наукової та методичної літератури, що постійно оновлюється.

Експериментальною базою для проведення наукових досліджень є вищі навчальні заклади, архіви (міжнародні, національні, обласні, університетські). Молоді вчені, які проводять фундаментальні або прикладні наукові дослідження, отримують можливість стажуватися у наукових установах, вищих навчальних закладах Греції, Кіпру, Італії, Польщі, Китаю, Великобританії тощо.

Оновлені дані про закупівлю за останній рік унікальних наукових приладів та обладнання іноземного або вітчизняного виробництва вартістю за формою:

Інформація щодо закупівлі у 2019 році обладнання (приладів)

№ з/п	Назва приладу (українською мовою та мовою оригіналу) і його марка, фірма виробник, країна походження	Структурний(і) підрозділ(и), для якого (яких) здійснено закупівлю	Вартість, грн.
1	2	3	4
1.	БФП лазерний ч/б А4 Canon MF237w	Навчальна лабораторія Балто-Чорноморських регіональних досліджень	8,9
2.	Кондиціонер «Ergo» AC1280 CH		7,6
3.	Наукова література		35,2
4.	Ноутбук Dell Inspiron 5770 17.3 «FullHD (1920x1080) TN LED матовий/intel Core i3-7020U (2.3 ГГц)/RAM 8 ГБ/HDD 1ТБ/SSD128ГБ/Intel HD Graphics 620/DVD+RW/LAN/Wi-Fi/BT/веб камера/Win 10 pro/2,8 кг/чорний		19,9
5.	БФП лазерний ч/б А4 Canon MF249dw, black, Wi-Fi, 1200x1200 dpi, дуплекс, факс, до 27стр/хвил., монохромний, сенсорний ЖК-екран, USB/Lan		12,3
6.	БФП лазерний ч/б А4 Canon MF237w, black, Wi-Fi, 600x600 dpi, факс, до 23 стр/хвил., 6-рядковийц монохромний сенсорний РК-екран, USB/Lan		8,5
7.	Проектор Acer X1223H (MR.JPR11.001) 6 шт.		53,9
8.	Проектор Acer X128H (MR.JQ11.001) 2 шт.		17,1

ХІ. Заключна частина

Зауваження та пропозиції щодо забезпечення організації та координації наукового процесу у закладах вищої освіти та наукових установах до департаменту науково-технічного розвитку МОН, основні труднощі та недоліки в роботі закладів вищої освіти та наукових установ при провадженні наукової та науково-технічної діяльності у 2019 році. Пропозиції та зауваження щодо налагодження більш ефективної роботи в організації цих процесів.

Розвиток науково-дослідницької діяльності Маріупольського державного університету у 2020 році буде спрямовано на:

- розвиток нових, прогресивних форм науково-технічного співробітництва із закордонними та вітчизняними осередками академічної та галузевої науки з метою спільного вирішення найважливіших науково-технічних завдань і розширення сфер використання наукових розробок університету;
- збільшення кількості публікацій в журналах, що індексуються у Scopus та Web of Science, монографій у видавництвах Springer, Elsevier тощо.
- розвиток фундаментальних досліджень і виконання прикладних досліджень і розробок за науковими напрямками «Суспільні науки», «Гуманітарні науки та мистецтво», «Математичні науки та природничі науки» з метою ефективного використання і розвитку наукового потенціалу;
- розширення і збільшення обсягів госпдоговірної тематики НДР;
- підтримку існуючих та формування нових наукових шкіл, здійснення заходів щодо їх подальшого розвитку;
- дотримання принципу багатоканального фінансування у здійсненні науково-дослідної роботи (у т.ч. з використанням можливостей, які надає входження України в міжнародний науковий простір), сприяння захисту інтелектуальної власності та авторських прав дослідників МДУ;
- інтеграцію до світового та європейського дослідницького простору (налагодження співпраці із ЗВО країн-членів ЄС та ОЕСР, стажування в закордонних університетах, обмін візитами в рамках різних програм та заходів, спільна участь у міжнародних грантових проєктах тощо);
- активізацію участі молодих вчених та студентів у грантових проєктах, конкурсах науково-дослідних проєктів і розробок;
- забезпечення підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації на основі новітніх досягнень, відкриття нових спеціалізованих вчених рад з правом прийняття до захисту дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора філософії та доктора наук;
- ефективне використання наукового потенціалу вищої школи для вирішення пріоритетних завдань та проведення соціально-економічних перетворень.